

**Hodnotenie ARRA: Výrazné zlepšenie
FF KU, polepšila si aj TF KU**

**Na KU si vážim ústretovosť
a osobný prístup**

**Máte dôvod k hrdosti
na svojich študentov**

**KAŽDÉ VIANOCE SI NIEČO POŽIČIAVAME...
Vianočný príhovor rektora KU Jozefa Jaraba**

doc. ThDr. PaedDr. SSLic. František Trstenský, PhD.
prorektor KU, šéfredaktor

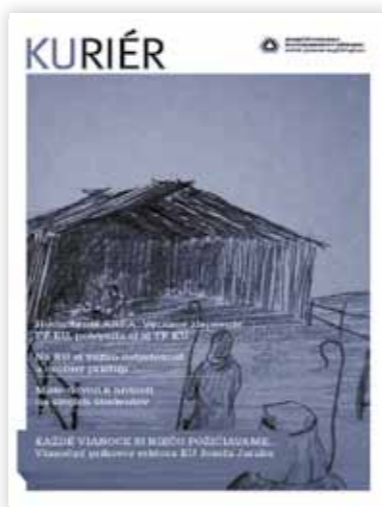
Unum versum

V latinčine slovo universitas znamená všeobecnosť, súhrn. Tým sa charakterizuje aj poslanie univerzity poskytnúť študentom komplexný, ucelený súhrn poznatkov. Nedávno som počul ešte jedno zaujímavé a výstižné vysvetlenie pôvodu slova univerzita ako zloženinu dvoch latinských slov unum + versum, čo by sme v preklade voľne preložili ako jeden smer. Nevieť, či etymologické vysvetlenie je správne, ale v každom prípade vystihuje podstatu tejto akademickej inštitúcie. Učitelia a študenti vo svojom zaníetení v získavaní vedomostí a vytváraní kreatívneho spoločenstva ťahajú jedným smerom. Posledné mesiace a dianie okolo našej inštitúcie ešte viac ukázali, aká je táto pravda dôležitá.

Záver roka je vhodnou príležitosťou poďakovať všetkým, ktorí svoje sily, energiu a čas venovali rastu Katolíckej univerzity v končiacom sa roku. Netreba asi bližšie zdôrazňovať, že rok 2014 bol náročný a miestami pripomínal rozbúrené more. V jeho polovici prišla zmena vo vedení KU, ale akademický život sa nezastavil. S radosťou a hrdosťou nové číslo Kuriéra prináša množstvo intelektuálnych, umeleckých a duchovných aktivít, nadšenia i tvorivosti, ktoré naša univerzita ponúka. Toto je reál-

ny obraz o tých, ktorí tvoria univerzitné spoločenstvo v Ružomberku a ten chceme naďalej budovať.

Chcem vyjadriť nádej, že i v tom nastávajúcom roku 2015 budeme ťahať jedným smerom. Akademická pôda predsa nie je politickou arénou, kde sa zvädza boj a diskredituje ten, kto má iný názor. To by nebola prehra len jednotlivca, ktorý sa k tomu uchýli, ale celej inštitúcie. Univerzita predpokladá rozmanitosť pohľadov a otvorenú diskusiu na fórach, ktoré sú na to určené a spôsobom, ktorý zahŕňa dobrú vôľu, úctu k pravde, vzájomné načúvanie a zodpovedný prístup. Kolegovia, študenti, priatelia, nech nás v tomto úsilí sprevádza Božie požehnanie!

KURIÉR

Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Občasník

Vydavateľ

VERBUM – vydavateľstvo KU
Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
IČO 37 801 279
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktor

doc. ThDr. PaedDr. SSLic. František Trstenský, PhD.

Redakčná rada

doc. MUDr. Anna Lesňáková, PhD.
PhDr. Mária Lehotská, PhD.
Dr. Dušan Kováč – Petrovský, PhD.
Ján Hrkút, PhD.
ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Grafická úprava

Ing. Martin Kuniak

Autorka dizajnu

Eva Okálová

Tlač

VMV, Prešov

Foto

Archív KU a fakúlt,
Archív UPaC
Anton Kulan (s. 15)

Obrázok na obálke

Nativity Sketch
(www.worshiphousemedia.com)

ISSN 1338-2411 EV 4121/10

Vyšlo v decembri 2014, č.3/2014, roč. XIII.

Nepredajné.

Redakcia si vyhradzuje právo

na krátenie príspevkov.

Za jazykovú správnosť príspevkov

zodpovedajú autori.

Uverejnené príspevky nehonorujeme.

Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe

na internetovej stránke www.ku.sk.

12

20

24

- 4 Vianočný príhovor rektora KU
- 6 Hodnotenie ARRA
- 7 Erasmus+
- 8 Na KU si vážim ústretivosť a osobný prístup
- 10 Quo vadis, slovenské kresťanstvo?
- 12 To bolo pre teba!
- 15 Ars et Educatio
- 17 Súď ma a skúšaj
- 18 Dôvod k hrdosti na študentov
- 20 Zdravotná starostlivosť v Sudáne
- 23 Slávnosť sv. Alberta Veľkého
- 24 Rozhovor s Ladislavom Čarným
- 25 Pútnická sobota
- 26 Vyhodnotenie celoslovenskej súťaže
- 27 Kronika posledných mesiacov

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

príhovor rektora KU

ilustračné foto: internet

KAŽDÉ VIANOCE SI NIEČO POŽIČIAVAME...

Ctená akademická obec
Katolíckej univerzity,
jej drahí priatelia a dobrodinci.

Je čas Vianoc roku 2014.

Vianočné posolstvo, ktoré nám v tieto dni zaznieva, prináša historické správy z Ježišovho života, presnejšie udalosti okolo jeho narodenia a jeho skrytého života. Všetky tieto udalosti majú však podobu našich konkrétnych Vianoc.

Znova, ako vždy na Vianoce, beriem do rúk dielo svojho obľúbeného básnika majstra Milana Rúfusa. Ten v „Štyroch epištólach k ľuďom“ (1969) pripomína: „Neviem presne, kedy sa pominul čas, v ktorom sme sa my dospelí ešte vedeli dívať na Vianoce ako na zázrak. Kedy prišiel čas, keď si sviatočne čisté veci prestali všímať našu dušu a ona osamela. Stiahla sa pod povrch, aby príliš neprekážala tomu, čo potom prišlo ako nevyhnutnosť každodennej existencie, jej vzdajšieho chleba. Dnes robím to, čo robia v tieto sviatky všetci moji dospelí ľudskí bratia: utratím vlastnú radosť, pripravujem ju pre tých, ktorí sú jej schopní, pretože sú jej hodní. Staviam vianočný

strom pre dieťa a na ohníčku jeho zázračnosti prihrievam svoju dospelú polievocku. Pociťujem radosť, ale je to radosť krotká, skoro nesmelá; viem, že som si na ňu požičal a že to budem musieť vrátiť.“

Každé Vianoce si niečo požičiavame... Aspoň kúsok ľudskosti si požičiavame od našich ľudských bratov a sestier. Nezabudnime, že máme povinnosť i niečo vrátiť. Zúročme všetky dary, aby sme – keď ich budeme musieť vrátiť, zostali plní radosti.

Matka Mária, pestún Jozef a pastieri položili základy najkrajších sviatkov a ukázali príklad, ako prijať veľkého Boha skrytého v podobe malého dieťaťa. História i prítomnosť Vianoc nás učia, že Boh sa preto stal človekom, aby mal ľudskú tvár. Tvár, ktorá by nás zbavovala strachu a neistoty. Vianoce prinášajú radosť do nášho života, do nášho vnútra, lebo v nás obnovujú tvár človeka. Boh sa preto stal človekom, aby mal ľudskú tvár, ktorá by nás zbavovala v tme sveta strachu a neistoty.

V deväťdesiatych rokoch minulého storočia Balkán prežíval hrôzy vojny. Z jedného ústavu sociálnych služieb, kde bolo skoro sto sirôt, rozhodla sa riaditeľka presunúť deti z bojom zasiahnutého pásma do bezpečnejšej zóny, ktorá bola za vrchmi. Na strastiplnej ceste, hoci mali bielu vlajku, aj vlajku červeného križa, zažili ostreľovanie, ktoré mnohé z detí poranilo. Na jednom úseku, kde detský konvoj zastal a našiel miesto čiastočného úkrytu, v ťažkej chvíli beznádeje sa vedúca uchýlila k zúfalým prejavom, ktoré zamrazili aj tak dosť vystrašené deti. Po nejakej chvíli ticha jedno staršie dievča začalo potichu rozprávať deťom biblický príbeh o Mojžišovi a Izraelitoch, ako prechádzali cez Červené more, ako ich Boh zázračne vyslobodil z vód mora. Vedúca, stratiac trpezlivosť pri rozprávaní príbehu, zakričala: „Ale ja nie som Mojžiš!“ Všetci strčili, ale dievča pokojne pokračovalo: „Pravdaže nie, pani vedúca, ale Boh je stále ten istý!“

Toto je veľká pravda každých Vianoc: Boh je stále ten istý Boh. Boh Jakuba, Izáka i Mojžiša, Boh našich predkov, Boh našich rodičov i rodných domov... je ten istý, večera, dnes i naveky, ako nás počúva apoštol sv. Pavol. Ten Boh, ktorý tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, ...bol, je a veríme že bude i naďalej Darcom našich životov a zveľaďovateľom nášho životného poslanja, ktorého sa nám od Boha dostalo.

Boh sa preto stal človekom, aby mal ľudskú tvár, ktorá by nás zbavovala v priestore a čase sveta strachu a neistoty a naplnila nás denne novou nádejou. Tento dar nádeje tak potrebujeme pre pokojný život i na našej Katolíckej univerzite. Ponechajme si ako dar týchto Vianoc túto „vianočnú“ tvár Boha: pre všetkých ľudí, pre nás samých. Poprajme si, aby nás každá tvár človeka zbavovala strachu a neistoty. A prispějme k pokoju a dobru vo svete svojou tvárou – celým životom našej služby a práce,

” Boh sa preto stal človekom, aby mal ľudskú tvár, ktorá by nás zbavovala v priestore a čase sveta strachu a neistoty a naplnila nás denne novou nádejou.”

prof. ThDr. Jozef Jarab, PhD.

aby sme zbavovali iných strachu a neistoty. Potvrďme to v týchto dňoch plných vzájomných želaní a vinšov, tak k Vianociam, ako aj k novému času, ktorý je pred nami.

Aj ja vám vinšujem k dňom nového roka 2015 veľa životného optimizmu, potrebný dar zdravia, spokojnosti a veľa obohacujúcich stretnutí, s ktorých nech odchádzame bohatší... To isté prajem vašim doma, všetkým našim dobrodincami a priaznivcami i všetkým ľuďom dobrej vôle.

Budem na vás všetkých osobitne myslieť a vyprosovať vám i vašim dary Vianoc hlavne o polnoci, keď budem stáť pri oltári v katedrále na vršku sv. Martina v Spišskej Kapitule.

S úctou
Jozef Jarab

Hodnotenie ARRA: Výrazné zlepšenie Filozofickej fakulty, polepšila si aj Teologická fakulta

Akademická rankingová a ratingová agentúra (ARRA) zverejnila Hodnotenie fakúlt slovenských vysokých škôl pre rok 2014, ktoré sa opiera o verejne dostupné a overiteľné údaje o vzdelávaní a výskume jednotlivých fakúlt. Prinášame zhodnotenie postavenia jednotlivých fakúlt Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU), ktoré boli posudzované v skupine filozofické, pedagogické, teologické a lekárske vedy.

Filozofická fakulta KU je na Slovensku druhou najlepšou fakultou z desiatich hodnotených v kategórii filozofického zamerania pre rok 2014. Pozitívne hodnotenie teší o to viac, že ukazuje rast fakulty v kvalite vzdelávania a výskumu. Po 6. mieste (2011), 4. mieste (2012) a minuloročnom 4. mieste (2013), je tohtoročný výsledok najlepší v histórii fakulty a hodnotenia ARRA. Hoci Filozofická fakulta patrí stabilne k pozitívne hodnoteným slovenským fakultám, jej ambíciou je neustále sa zlepšovať.

Pedagogická fakulta KU sa v kategórii pedagogických fakúlt posunula zo šiesteho na siedme miesto. Môžeme konštatovať, že bodové rozdiely medzi jednotlivými fakultami sú veľmi malé a o postavení v tabuľke mnohokrát rozhodujú desatinné miesta. Za silné stránky fakulty (aj na základe hodnotenia ARRA) považujeme predovšetkým podiel nezamestnaných absolventov na absolventov denného štúdia, kde je Pedagogická fakulta štvrtá najlepšia na úrovni 3,2%. Z pohľadu objemu zahraničných grantov na roky 2011 – 2013 fakulta obsadila tretie miesto. Rovnako tretie miesto obsadila v podiele zahraničných študentov denného štúdia. Teší nás, že v ukazovateľoch atraktivity štúdia a poskytovaného vzdelávania je na štvrtom mieste. Oblasti, v ktorých Pedagogická fakulta dosiahla nižšie hodnotenie, vnímame ako výzvu pre najbližšie obdobie.

Teologická fakulta KU si oproti predchádzajúcemu roku polepšila o jednu pozíciu, keď medzi teologickými fakultami obsadila štvrté miesto. Počas rokov hodnotenia agentúrou ARRA si udržiava stabilné poradie (4. miesto za roky 2011 a 2012; 5. miesto za rok 2013). Teologická fakulta získala podstatne vyššie hodnotenie v šty-

roch z piatich hodnotených kritérií. Výrazne vyššie hodnotenie je zaznamenané v atraktivite štúdia a grantovej úspešnosti. Vyššie známky boli udelené aj za vedu a výskum a za doktorandov. Mierne nižšie hodnotenie bolo udelené za vzdelávanie. Napriek zlepšeným hodnoteniam vidíme potenciál pre ďalší rast najmä v oblasti vedy a grantovej úspešnosti.

Fakulta zdravotníctva KU sa v hodnotení fakúlt umiestnila na 8. mieste, čo je porovnateľné umiestnenie s rokom 2012 a o 1 pozíciu nižšie umiestnenie oproti roku 2013. Fakulta zdravotníctva je hodnotená v kategórii lekárske vedy, v ktorej sú zaradené aj lekárske fakulty a farmaceutická fakulta. Práve tieto sú charakteristické výraznou vedeckou produkciou. Nižšie publikačné výkony, ako aj nižšiu grantovú úspešnosť fakúlt zdravotníctva vo výraznej miere ovplyvňuje aj ich pomerne krátko existencia a obmedzené možnosti kvalitných publikačných a vedeckých výkonov. Najlepšie ukazovatele spomedzi všetkých fakúlt zdravotníctva dosiahla Fakulta zdravotníctva KU v oblasti vzdelávania a porovnateľné výsledky dosiahla v oblasti atraktivity štúdia. Medzi ukazovatele, v ktorých je nižšie hodnotená, patria veda a výskum, ale predovšetkým doktorandi a grantová úspešnosť. Doktorandské štúdium je na fakulte akreditované iba v jednom odbore, čo sa odráža nielen v počte doktorandov, ale aj v ich produktivite. Prioritou Fakulty zdravotníctva je zlepšenie v oblasti publikačnej a výskumnej činnosti.

Vedenie KU

ERASMUS+ jedinečná šanca študovať a pracovať v zahraničí už počas štúdia

V utorok 18. novembra 2014 pripravili pracovníci Referátu pre zahraničné vzťahy, mobility a formáciu KU informačný seminár o možnostiach štúdia a stáže v zahraničí. V priestoroch univerzitnej knižnice odzneli dôležité informácie o projekte, ktoré prezentovala koordinátorka pre zahraničné mobility Michaela Moldová Chovancová. Záver seminára patril diskusi a odpovediam na otázky študentov. „Počas informačného seminára Erasmus+ sa záujemcovia dozvedeli viac o novom programe a o možnostiach podpory pre študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia a so zdravotným postihnutím. Cez výpovede absolventov programu im boli sprostredkované zážitky a skúsenosti zo štúdia i odbornej stáže v zahraničí,“ informovala Moldová Chovancová.

Súčasťou bol aj večerný program (na snímke) pre zahraničných študentov, ktorí študujú na KU cez program Erasmus+. „Podobne podujatie sa uskutočnilo už po tretíkrát. Určené je tak pre zahraničných, ako aj domácich študentov. Úmyslom je, aby sme na našej univerzitnej pôde priblížili kultúru a zvyky Slovenska a zároveň spoznali univerzitu a krajinu našich zahraničných študentov. Tento semester KU hostí študentov z Čiech, Lotyšska, Poľska a Španielska,“ povedala Moldová Chovancová. Pripravený bol kultúrny program, o ktorý sa postarali poslucháči predškolskej a elementárnej pedagogiky na PF KU. V krojoch

odspievali ukážky slovenských ľudových piesní, ktoré neskôr obohatili tancom. Po krátkej ukážke tradičného folklóru nasledovala výučba tanca a záujemcovia si vyskúšali zatancovať čardáš. Stretnutie pokračovalo prezentáciami zahraničných študentov. V nich ukázali zaujímavé fotografie, videá, ktoré doplnili o užitočné informácie o svojej domovskej krajine a škole.

Lukasz Wrotniak,
Uniwersytet Kardynała Stefana
Wyszyńskiego, Poľsko:

Pre mňa osobne je program Erasmus veľký zážitok. Mám možnosť stretnúť zaujímavých ľudí. Výhodou účasti na tomto programe taktiež vidím pri výbere svojho povolania. Zamestnávateľ sa pozerá inak na človeka, ktorý uvedie vo svojom životopise vzdelávanie sa v zahraničí. Jednou z veľkých výhod programu je možnosť spoznať vašu kultúru a jazyk na vlastnej koži, môžem navštíviť historické pamiatky – je to iné ako sa o nich dozvedieť v škole alebo z internetu.

Andrea Klovová,
Technická univerzita v Liberci,
Česká republika:

Myslím si, že keď má človek možnosť vycestovať do zahraničia, nech je to už kdekoľvek, mal by to skúsiť. Na KU som si zapísala predmety, ktoré nemám na svojej domovskej univerzite, čiže sa môžem naučiť niečo nové. Veľkou výhodou programu je

Podmienky pre zapojenie sa do programu Erasmus+ v ďalšom období budú zverejnené na stránke: www.ku.sk/zahranicne-vztahy/.

možnosť poznať osobne nové miesta, inú kultúru. Život v zahraničí dá každému niečo iné, nové a zaujímavé, čo by doma nemusel zažiť. Odporúčam každému využiť program Erasmus.

Paula Šulmane,
Rīgas Stradina Universitāte, Lotyšsko:
Na KU študujem fyzioterapiu, ale vykonávam si tu len praktickú časť štúdia, a to v nemocnici. Najprv som chcela študovať v Nemecku, ale nakoniec som si vybrala Slovensko, lebo ma zaujalo. Na začiatku som mala problém s jazykovou bariérou v nemocnici, lebo len veľmi málo zamestnancov vedelo po anglicky. Časom som sa naučila základy slovenčiny a teraz je to už v poriadku. Pre mňa je najväčšou výhodou Erasmu skúsenosť s osamostatnením sa, zvládať problémy bez rodiny a mojich priateľov. A to, že môžem stretnúť nových ľudí a mať nových priateľov. Bola som veľmi milo prekvapená otvorenosťou a srdečnosťou Slovákov. Dokonca ani keď mi nerozumejú, tak nie je problém pre nich so mnou komunikovať.

Peter Luha

rozhovor

Na KU si vážim ústretovosť a osobný prístup

Študentka Andrea Klozová (na snímke) pochádza z českého mesta Frýdlant. Študuje v Liberci na Technickej univerzite magisterský stupeň – učiteľstvo dejepisu a občianskej výchovy. Celú svoju školskú dochádzku absolvovala v bežných školách. V roku 2009 zmaturovala s vyznamenaním na osemročnom gymnáziu a minulý rok získala bakalársky titul. Aj napriek tomu, že zrakové postihnutie prináša do jej života určité obmedzenia, môže sa aj vďaka pomoci druhých venovať rôznym aktivitám. Voľný čas rada trávi aktívne. Oblubuje turistiku, prechádzky v prírode, bicyklovanie, jazdu na koni a tiež lyžovanie, ktorému sa v minulosti venovala aj závodne. Dôležité miesto v jej živote zaujímajú zvieratá. Počas štúdia v Ružomberku ju sprevádza jej vodiaci pes – čierna labradorka Elysia. Na Katolíckej univerzite trávi prostredníctvom sociálnych fondov Európskej únie trojmesačný študijný pobyt.

? Človek s postihnutím má výrazne obmedzený pohyb a možnosti. Vy ste sa však rozhodli absolvovať v rámci štúdia na vysokej škole zahraničný pobyt. To asi chcelo odvahy.

Rada cestujem a spoznávam nové miesta. Považovala som za správne využiť možnosť, ktorá sa mi ponúkala. Je to pre mňa nová skúsenosť a môžem tak spoznať Ružomberok, jeho okolie ako aj ľudí, ktorí tu žijú. Nevidiaci človek, ktorý cestuje do neznámeho prostredia, potrebuje mať so sebou „vidiaceho“ sprievodcu, ktorý mu pomôže s orientáciou a naučí ho potrebné trasy. V minulosti som už absolvoval krátkodobú dvojtyždňovú stáž v Drážďanoch a zúčastnila sa aj dobrovoľníckeho projektu vo Francúzsku, ktorý trval mesiac a pol. Myslím si, že človek cestovaním získava rozhľad, skúsenosti a obohatuje ho to v rôznych smeroch.

? Prečo ste si vybrali práve Katolícku univerzitu v Ružomberku?

Naša Technická univerzita v Liberci má veľmi dobré vzťahy s našou univerzitou. Toto bol jeden z dôvodov, prečo som si vybrala práve túto školu. Je mi tu tiež umožnené zúčastňovať sa prednášok a seminárov spolu s mojím vodiacim psom, čo nie je všade samozrejmosťou. A nemalú úlohu pri výbere univerzity zohral aj jazyk.

? S čím ste sa tu stretli? (Ľudia, bezbariérový pohyb, vyučovanie v škole...)

Po mojom príchode na univerzitu ma veľmi prekvapili milí ľudia ochotní pomôcť. Pre nevidiaceho človeka je otázka bezbariérovosti trochu iná ako pre človeka s telesným postihnutím. Myslím si, že Technická univerzita v Liberci má o niečo lepšie bezbariérové vybavenie, avšak osobne som sa tu nestrela so žiadnym problémom. Vyučovanie v prítomnosti môjho vodiaceho psa prebieha bez problémov a vyučujúci sú veľmi ústretoví. Nemám sa na čo sťažovať.

? Čo sa Vám u nás páči a čo by ste, naopak, odporučili zo svojej skúsenosti zmeniť?

Pozitívom menších univerzít je, že sa ľudia lepšie poznajú, viac sa o seba zaujímajú a majú k sebe bližšie. Na stáži v Drážďanoch som sa stretla s neosobným prístupom. Bola to veľká univerzita, „obraz modernej hektickej doby“, kde sa každý zaujímal len o seba. Aj toto je jeden z dôvodov, prečo uprednostňujem štúdium na menších univerzitách. Ľudia na vašej univerzite o mňa prejavujú záujem, čo si veľmi vážim.

? Študenti chcú mať čo najviac voľného času. Vám z neho asi dosť zaberie príprava na vyučovanie a tiež jednotlivé presuny. Ako vyzerá váš bežný deň v Ružomberku?

Zapísala som si tu len predmety, ktoré ma zaujímali. Štúdium zvládam dobre. Písanie prác na počítači mi síce trvá dlhšie než bežným študentom, nepocitujem však, že by ma štúdium oberalo o voľný čas. Dobře to zvládam aj s presunmi. Chôdza s vodiacim psom mi umožňuje pohybovať sa rýchlejšie. S prípravou študijných materiálov mi pomáha sestra Adriána, ktorá je na našej univerzite v Liberci zamestnaná ako asistentka a sprevádza ma tu počas celého môjho pobytu. Scanuje pre mňa knihy a elektronicky upravuje potrebné texty. Okrem toho chodíme spolu aj nakupovať. Pre nevidiaceho človeka je orientácia v supermarketoch ťažká. Vďaka sestre môžem tiež lepšie spoznať nielen toto mesto, ale aj širšie okolie.

? Aké sú Vaše plány a sny po doštudovaní?

Chcela by som pracovať ako lektorka francúzštiny. Venujem sa jej už 11 rokov. Výučbu cudzích jazykov považujem za zmysluplnú činnosť, ktorá ma naplňuje.

Lucia Kravčáková

Kolégium KU: Prvá spoločná víkendovka

V centre programu spoločného trojdnia (17. – 19. 10. 2014) bola prehliadka mesta Martin s odborným výkladom historika Mgr. Petra Dvorského. Študenti sprevádzaní špirituálom Kolégia KU Mgr. Františkom Kovalom SJ navštívili miesta, na ktorých sa v 19. storočí aktivizovalo slovenské národné hnutie – Memorandové námestie, historickú budovu Matice slovenskej i prvého slovenského gymnázia. Prezreli si aj stálu expozíciu Literárneho múzea SNK venovanú písomným pamiatkam spojeným s územím Slovenska. Súčasťou programu bola tiež návšteva ateliéru a galérie národného umelca Martina Benku, prehliadka Etnografického múzea a Martinského národného cintorína.

Pozitívne ohlasy našla víkendovka aj medzi študentmi, ktorí sa nevenujú histórii. Zaujali životné osudy národovcov, Benkove diela, či bohatstvo slovenskej ľudovej kultúry.

Popri návšteve Martina si členovia Kolégia našli čas aj na duchovný program, spoločné stolovanie, spoločenské hry či florbal.

Víkendové akcie sa konajú raz do mesiaca ako súčasť formálneho programu Kolégia KU. Študenti majú počas nich príležitosť poznávať za hranicou svojich študijných odborov i priestor na upevnenie vzájomných priateľstiev, čas na šport či zábavu.

Blažena Križová

VIAC INFORMACÍ:
kolegium.ku.sk

Budovanie Korpusu slovenských nárečí

Koncom augusta sa doterajšia spolupráca Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV v Bratislave a Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku (zameraná na poskytovanie materiálových zdrojov pri vytváraní elektronickej databázy, Slovenského národného korpusu, a realizovaná prostredníctvom oddelenia Slovenského národného korpusu JÚLŠ SAV a Katedry slovenského jazyka a literatúry FF KU) rozšírila o ďalší relevantný aspekt. Ide o spoluprácu pracovníkov pri vytváraní Korpusu slovenských nárečí, ktorý JÚLŠ SAV začal budovať v roku 2013.

FF KU pre korpusové potreby poskytla archív nárečových zvukových záznamov, na katedre slovenského jazyka a literatúry vytvorený pod vedením PhDr. Viery Ko-

váčovej, PhD., výskumne i pedagogicky sa orientujúcej na problematiku slovenských nárečí. Po digitalizácii budú poskytnuté nárečové nahrávky, prinášajúce cenné svedectvo o územnom členení slovenského jazyka, zaradené do Korpusu slovenských nárečí a k dispozícii verejnosti na vedecké, výskumné i pedagogické ciele. Zmluva o poskytnutí a použití zvukových záznamov vstúpila do platnosti podpisom štatutárov oboch pracovísk – doc. Mariana Kuna, MA, MPhil, PhD., dekana FF KU, a Mgr. Nicol Janočkovej, PhD., riaditeľky JÚLŠ SAV.

-KSJL-

QUO VADIS, slovenské kresťanstvo?

Účastníci sympózia.

V sobotu, 4. októbra 2014, Inštitút Communio, n. o. a Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku zorganizovali v Diecéznom centre v Žiline sympóziu pod názvom Quo vadis, slovenské kresťanstvo?

Na sympóziu, ktoré otvoril generálny vikár Žilinskej diecézy, Mons. Ladislav Stromček, vystúpil dekan Filozofickej fakulty KU v Ružomberku doc. Marian Kuna, MA, MPhil., PhD. s prednáškou Výchova k občianstvu – katolícka verus sekulárna perspektíva a prodekan Filozofickej fakulty KU v Ružomberku, Ján Hrkút, PhD. s prednáškou Výzvy súčasného náboženského kontextu hic et nunc. S prednáškou Kresťania v politike vystúpil dlhoročný vedec zo SAV a bývalý slovenský veľvyslanec v Maďarsku doc. Ing. Štefan Markuš, DrSc. Po diskusii si v aule Diecézneho centra účastníci sympózia mohli vypočuť prednášky prof. doc. Jozefa Matulníka, PhD. Prezentácia výsledkov výskumu religiozity mládeže, Dr. Jozefa Žuffu, PhD. Náboženstvo v pluralitnej spoločnosti, Vincenta Štofánika Verejnoprávne hodnoty v mediálnom priestore a ThLic. Zdena Pupíka, PhD. Vízia života RKC na Slovensku do roku 2020.

-red FF-

Výchova k občianstvu – katolícka alternatíva

Marian Kuna počas svojej prednášky.

Nanovic Institute for European Studies – University of Notre Dame, USA zorganizoval v dňoch 26. až 27. septembra 2014 medzinárodnú vedeckú konferenciu pod názvom Sources of the Civic: Catholic Higher Education and Democracy in Europe (Zdroje občianstva: katolícke univerzity a demokracia v Európe) vo svojom rímskom sídle nazvanom NDU Rome Global Gateway. Katolícku univerzitu v Ružomberku reprezentovali doc. Marian Kuna, dekan FF KU a doc. František Trstenský, prorektor KU pre zahraničné vzťahy. Marian Kuna predniesol vyžiadajú prednášku na tému Civic Education: the Catholic Alternative (Výchova k občianstvu: katolícka alternatíva). Na konferencii boli okrem Univer-

sity of Notre Dame, USA a Katolíckej univerzity v Ružomberku zastúpené tiež tieto univerzity: Univerzita vo Florencii, Taliansko, Ukrajinská katolícka univerzita, Lvov, Katolícka univerzita v Lubline, Poľsko, Pápežská lateránska univerzita, Rím, Katolícka univerzita Petra Pazmáňa, Maďarsko, Katolícka univerzita v Paríži, King's College v Londýne, Jagelovská univerzita v Krakove, Poľsko, Univerzita Sacro Cuore v Miláne, Taliansko, Chorvátska katolícka univerzita v Záhrebe, Katolícka univerzita Eichstätt-Ingolstadt, Nemecko. Na konferencii sa tiež zúčastnil zástupca Rady Európy Jean Christophe Bas.

-red FF-

Vierou k civilizácii

7. novembra 2014 navštívil našu fakultu prof. Roberto Di Ceglie (na snímke) z Pápežskej lateránskej univerzity (PUL) v Ríme. Predniesol prednášku na tému Vierou k civilizácii. (Filozofické a teologické implikácie) úlohy, ktoré sa v súčasnosti očakávajú od katolíckych univerzít.

Prednáška sa uskutočnila v rámci zahraničného výskumného grantu Institutional Implications of Catholic Social Teaching (grant č. 443.20112027/21885).

-red FF-

Prof. Di Ceglie je profesorom filozofie náboženstva na PUL a tri roky bol hosťujúcim akademikom na Notre Dame University. Vysokoškolské vzdelanie získal v muzikológii, filozofii a teológii, doktorát má z filozofie na PUL. Editoval knihu Pluralismo contro relativismo (Pluralizmus verus relativizmus), Ares Publisher, je autorom diela Ragione e Incarnazione (Rozum a vtelenie), Lateran University Press, Luigi Giussani, Cantagalli. S Paulom Moserom napísali publikáciu Amore e obbedienza in filosofia (Láska a poslušnosť vo filozofii) Lindau Publisher, Turín.

Študentské divadlo: To bolo pre teba!

Toto zvolanie zaznelo nespočetnekrát v Aule Jána Pavla II. 9. decembra 2014 pri divadelnom predstavení študentov PF KU v Inštitútu Juraja Páleša v Levoči. Nielen preto, aby si diváci zapamätali názov predstavenia, ale najmä kvôli tomu, aby každý z nich prenikol do podstaty skutočnosti, ktorým je prinášanie obety z lásky pre toho druhého.

Úlohou sakrálného – duchovného umelca je, aby robil viditeľnými Božie myšlienky. Študenti z Inštitútu Juraja Páleša v Levoči, hoci nie sú profesionálnymi umelcami, ale budúcní špeciálnymi a liečebnými pedagógmi, urobili viditeľnou tú Božiu myšlienku, ktorá sa ukázala už pri vykúpení ľudstva: moc zástupného utrpenia, modlitbu príhovoru a hodnotu obety z lásky. Nebola to náhoda, že scenár vznikol v Roku Sedembolestnej, pretože ona, Matka Spasiteľa, sa ako prvá z ľudí pripojila k Ježišovi v jeho vykúpiťskom diele. Odtvtedy mnohí ďalší podľa jej vzoru pochopili, že sme povolani pripájať sa k tomuto diele. Medzi nimi aj istá svätotížica žena z 12. storočia – Vanna di Guidone. Pre spásu svojho manžela – svetáckeho advokáta Jacoponeho Benedettiho z Todi – bola ochotná vytrvalo sa modliť, postíť a, ako to bolo vtedy zvykom, nosiť kajúce rúcho. Nič jej nespôsobovalo väčšiu bolesť ako to, že muž, ktorý žije po jej boku, úplne zabudol na Boha a žije absolútne egoisticky. Následky jeho egoizmu prevzala na seba,

znášala jeho povahu a výmysly až po hranicu svojej tragickej smrti. Jej naoko zbytočná smrť sa stala okamihom Jacoponeho obrátenia, keď mu ona, zomierajúc v jeho náručí, odhalila dôvod svojho asketického života: To bolo pre teba! Tieto slová ním tak otriasli, že sa rozhodol zanechať predošlý spôsob života a vstúpil do kláštora. Tam, kľučiac pred sochou Sedembolestnej Panny Márie, našiel útechu, pretože objavil podobnosť svojej manželky a Bolestnej Márie. Rozjímal o jej mečmi prebodnutom srdci a ako zaľúbenec tieto slová lásky aj zhudobnil. Tá pieseň sa spieva dodnes a je považovaná za najkrajšiu pieseň o Sedembolestnej – Stabat Mater dolorosa.

Divadelné predstavenie študenti nacvičovali približne tri mesiace. Príprava si často vyžadovala prestáť nečakané situácie a prekonať seba samého. Ale aj predstavenie v Aule Jána Pavla II. ukázalo, že nič z týchto okolností, ak ich prijmem, nie je zbytočné. Mnohí odchádzali povzbudení, pretože sa hra dotkla ich srdca.

Na realizácii tejto akcie sa podieľalo vedenie PF KU, o. Róbert Slotka z UPaC, vedenie Inštitútu Juraja Páleša v Levoči, technici a mnohí ďalší, ktorí si skutočne zaslúžia poďakovanie.

Lenka Šnúrniková

Do sveta konať dobro

V rámci dlhoročnej spolupráce predstaviteľov komunity L'Arche a Katedry sociálnej práce PF KU v Ružomberku sa v dňoch 18. – 20. novembra 2014 uskutočnila návšteva riaditeľa uvedenej organizácie z francúzskeho mesta Agenaise. Pán Robin Sykes prezentoval možnosti participovania študentov vybraných odborov Pedagogickej fakulty a Fakulty zdravotníctva na dobrovoľníckom programe komunity.

Spolupráca L'Arche a Katolíckej univerzity v Ružomberku sa začala v roku 2006, keď KU navštívili prvýkrát predstavitelia L'Arche zo Škótska. Projekt L'Arche, ktorý má vo svete 140 komunít v 39 krajinách, poskytuje domov mentálne postihnutým ľuďom, ktorým pomáhajú svojou asistenciou pri každodenných činnostiach asistenti – dobrovoľníci pri začleňovaní sa do spoločnosti. Od roku 2006 v L'Arche pracovali a pracujú ako dobrovoľníci viacerí študenti z PF KU,

Študenti KU počas stretnutia so zástupcami komunity L'Arche.

niektorí sa do komunity vracajú aj po skončení vysokoškolského štúdia – napr. absolvent PF KU Peter Brodňan pôsobí v komuni-

te v Kanade, absolventka Michaela Pavlusová pracuje v komunite v Škótsku.

Angela Almašiová

Eticky, kvalitne, medzinárodne

V dňoch 28. – 30. októbra 2014 sa na Cirkevnej pedagogickej vysokej škole (Kirchliche Pädagogische Hochschule, ďalej KPH) v rakúskom meste Graz uskutočnil 11. ročník medzinárodného podujatia, nesúceho meno Focus on Europe, ku ktorému bolo tentoraz pridané and Beyond.

Každé dva roky organizované tzv. európske dni majú niekoľko cieľov, jedným z nich je zintenzívniť vedecko-pedagogickú spoluprácu medzi partnerskými univerzitami. Focus on Europe je organizovaný v rámci programu Erasmus+, a tak okrem príležitosti realizovať výučbu v rámci tohto programu bežne počas semestra, KPH vytvorila možnosť absolvovať pobyt za účelom výučby v rámci niekoľkých intenzívnych dní strávených spoločne s kolegami zo zahraničia. Takáto realizácia výučbového programu v rámci programu Erasmus umožňuje pedagógovi nielen ponúknuť svoju výučbu a výsledky výskumu na pôde zahraničnej vysokej školy, ale zároveň sa stretnúť aj s omnoho väčšou skupinou vyučujúcich než obvyčajne. Ponúka to miesto na vedecko-pedagogickú integráciu, nadviazanie nových spoluprác, zároveň i možnosť zoznámenia sa s väčším množstvom rozmanitých vyučovacích metód a postupov.

Tento rok v rámci 11. ročníka pricestovalo na KPH 40 vyučujúcich zo 16 európskych

Spoločná snímka účastníkov podujatia v Grazi.

krajín, tiež hostia z Hiroshima University a University of Tokoyama v Japonsku. Z Katolíckej univerzity v Ružomberku sa na Focus on Europe zúčastnil doc. Branislav Kluska, PhD. z Katedry katechetiky a praktickej teológie PF KU.

Tohoročné podujatie bolo prepojené s projektom ETHOS realizovaným vďaka podpore EU, na ktorom PF KU participuje ako asociovaný partner. Projektom bola taktiež inšpirovaná hlavná téma podujatia „Ethi-

cal learning - sustainable living“, ktorá bola spracovaná a prezentovaná z rôznych uhlov pohľadu a vystupovala ako integrujúci prvok v inak veľmi rozmanitom programe.

Podujatie Focus on Europe and Beyond 2014 presvedčivo ukázalo, že kvalitné vzdelávanie s etickým ukočením je kľúčové pre stabilný rozvoj Európy.

Branislav Kluska

Záujem veľvyslanectiev o jazykové pracoviská PF KU

V piatok 7. novembra 2014 sa na pôde veľvyslanectva Talianskej republiky v Bratislave konalo stretnutie členov Ústavu talianskeho jazyka a kultúry PF KU s veľvyslancom Talianskej republiky na Slovensku Robertom Martinim, na ktorom bola prítomná aj riaditeľka Talianskeho kultúrneho inštitútu v Bratislave Antonia Grande. Za Ústav talianskeho jazyka a kultúry PF KU sa stretnutia zúčastnili prof. Irina Chelysheva, Dr.Sc., Dr. Rosangela Libertini, PhD., Mgr et Mgr. Viera Rassu-Nagy, PhD. a riaditeľ ústavu Dr. Dušan Kováč-Petrovský, PhD.

Predmetom rozhovorov bola činnosť Ústavu talianskeho jazyka a kultúry PF KU v oblasti vedy, kultúry a šírenia talianskeho jazyka a kultúry na Slovensku, pravidelné účasti ústavu na aktivitách organizovaných a podporovaných veľvyslanectvom Talianskej republiky a Talianskym kultúrnym inštitútom v Bratislave, ako aj možnosti ďalšej spolupráce medzi inštitúciami. Významnou té-

mou bola otázka podpory činnosti ústavu zo strany talianskych zástupiteľských inštitúcií. Dvojstranné stretnutie sa uskutočnilo na pozvanie jeho Excelencie veľvyslanca Talianskej republiky na Slovensku Roberta Martinho, ktorý opäť prijal pozvanie na Pedagogickú fakultu KU, tentokrát pri príležitosti konania vedeckej konferencie venovanej dielu Galileia Galileiho „Discorsi e dimostrazioni matematiche intorno a due nuove scienze...“, ktorého vôbec prvý preklad do slovenského jazyka realizuje v rámci projektu KEGA riešiteľský kolektív z katedier matematiky a cudzích jazykov PF KU.

Dňa 12. novembra 2014 v Knižnici Sergeja Michalkova PF KU privítali rusisti z Ústavu rusko-slovenských kultúrnych štúdií PF KU predstaviteľa Veľvyslanectva Ruskej federácie na Slovensku, radcu-vyslanca P. A. Šabanova. Pán Šabanov besedoval s publikom nielen po rusky, ale prihovril sa aj takmer dokonalou slovenčinou. Je to ka-

rierny diplomat, ktorý pôsobil vo viacerých európskych krajinách. Hovoril o možnostiach štúdií v Rusku, o zahraničnej politike svojej krajiny, o pôsobení médií, vyjadril podporu tradičnej rodine... Okrem vyslanca sa študentom prihovorili dvaja prítomní dekan – dekan PF KU doc. PaedDr. T. Jablonský, PhD. a dekan FF UMB v Banskej Bystrici doc. Mgr. V. Bíloveský, PhD., prezidentka Asociácie rusistov Slovenska prof. PhDr. E. Kollárová, PhD., vedúca Katedry cudzích jazykov PF KU PaedDr. A. Plávková-Tináková. S vyslancom besedovali okrem poslucháčov i pedagógovia doc. PaedDr. Mgr. Art. R. Biarinc, PhD., prodekan PF KU doc. PhDr. E. Janigová, PhD., prof. PhDr. E. Langsteinová, PhD. a riaditeľ Centra celoživotného vzdelávania PF KU PaedDr. J. Kamoďa, PhD.

Rosangela Libertini, Eva Kollárová

Vivat Katedra cirkevnej hudby!

Nová Katedra cirkevnej hudby vznikla ako odpoveď na aktuálnu potrebu rozšíriť poznanie i aplikovanie liturgickej a cirkevnej hudby nielen v sakrálnom priestore, ale aj v prostredí širokého laického prostredia, ktoré je otvorené pre krásu a duchovno, dokáže sa s nimi stotožniť, zjednotiť, a prostredníctvom nich lepšie komunikovať.

Napriek svojmu krátkemu časovému pôsobeniu sa novovzniknutá Katedra cirkevnej hudby predstavila aktivitami, ktoré významne zarezovali v akademickom prostredí KU, ale aj mimo neho. Úspešná konferencia s medzinárodnou účasťou 14. Dni Tadeáša Salvu, Balady a baladickosť v hudbe a iných druhoch umenia sa

konala 16. – 18. októbra 2014 v kúpeľoch Lúčky pri Ružomberku, ktorej „spiritus movens“ bola opäť doc. Margita Gromová Salvová, v spolupráci s pani profesorkou Evou Langsteinovou.

Veľký ohlas mala októbrová akcia ROA / Kirke/ Musikkfestuker 2014, 10-ars jubileum v Oslo. V rámci tohto podujatia ROA Hudobného festivalu, ktorý oslavuje svoje desiate výročie, sme boli pozvaní už desiatykrát do Roakostola v Oslo na kultúrny hudobný týždeň. V jeho rámci sa uskutočnil Organový koncert Mgr. Art. Stanislava Šurina. V jeho interpretácii si náročné publikum vypočulo skladby J. S. Bacha, Petra Ebena, či Mikuláša Š. Trnavského.

Okrem viacerých ďalších uskutočnených alebo pripravovaných podujatí spomeňme Vianočný koncert Katedry cirkevnej hudby v Ružomberku, kde okrem vianočných kolied zaznejú slovenské pastorále i pastorále iných slovanských národov. Zaznejú tiež viachlasné vianočné spevy so sprievodom orchestra za účinkovania študentov a pedagógov KCH. Hlavným usporiadateľom je Katedra cirkevnej hudby v Ružomberku pod vedením prof. PhDr. ThDr. Amantiusa Akimjaka, PhD. a prof. Olgy Bench, PhD.

Andrej Mócik

S Galileom v Poprade

Demonštrácia vedeckých paradoxov.

V rámci týždňa vedy a umenia na Slovensku začali uskutočňovať pracovníci Katedry matematiky a Katedry cudzích jazykov RNDr. Štefan Tkáčik, PhD., Dr. Rosangela Libertini, PhD. a Bc. Dušana Štiberová popularizáciu dosiahnutých výsledkov projektu KEGA Využitie pôvodných matematických demonštrácií a fyzikálnych pokusov, ktoré použil Galileo Galilei v mechanike, a pohybe telies vo vyučovaní na základných a stredných školách. Prvým navštvávaným gymnáziom bolo cirkevné Gymnázium Pavla Ušáka Olivu v Poprade.

V prítomnosti pedagógov štyridsiaty študentov z posledných ročníkov hostia z Pedagogickej fakulty zainteresovane rozprávali nielen o živote a diele Galilea Galileiho, ale veľmi zaujímavou formou demonštrovali aj rôzne vedecké paradoxy. Najviac študentov zaujali prezentácie študentky Katolíckej univerzity Bc. Dušany Štiberovej o paradoxoch nekonečna, vzťahu medzi povrchom a objemom a demonštráciách s kyvadlom. Fascinujúci spôsob prezentovania kapilarity, rozdielnosti hustoty a viskozity kvapalín zaujal dokonca aj prítomných učiteľov fyziky a matematiky. Všetkých prítomných spájala láska pre objavované a nepoznané vo vede.

Vďaka podpore vedenia Pedagogickej fakulty budú prezentácie pokračovať aj na iných stredných školách nielen Popradu, ale aj Liptovského Mikuláša, Dolného Kubína a Ružomberka.

Štefan Tkáčik

Súostrovie kultúra

Ústav Talianskeho jazyka a kultúry PF KU uviedol 25. novembra 2014 v rámci cyklu stretnutí s osobnosťami slovensko-talianskeho medzikultúrneho dialógu Súostrovie kultúra hosta Mariána Gavendu, laureáta Ceny Andreja Radlinského za významné zásluhy o rozvoj kresťanských masmédií, kňaza, prekladateľa a spisovateľa, držiteľa ocenenia Kniha roka 2011 za publikáciu Nekonečné horizonty kardinála Korca.

Pred početným a vnímavým publikom Marián Gavenda reagoval na podnety moderátora (Dušan Kováč – Petrovský) a publika glosujúci viaceré témy späté s jeho životnou cestou katolíckeho intelektuála, ale aj vážne témy spoločenskej morálky, cirkvi a etiky v masmediálnej komunikácii.

Paulína Kováčová

ARS ET EDUCATIO – spojenie obrazu a hudby

Vedecké konferencie pre doktorandov na pôde Katedry hudby Pedagogickej fakulty (PF) Katolíckej univerzity (KU) v Ružomberku majú už svoju sedemročnú tradíciu a každoročne sa stávajú príležitosťou na reflexiu v oblasti hudobnej výchovy a vzdelávania v súčasnosti. Tohtoročné podujatie sa nieslo v duchu inovácie a prepjalo hudobnú problematiku s výtvarným umením, preto sa pôvodný názov Musica et Educatio rozšíril do podoby Ars et Educatio (na snímke pohľad na účastníkov konferencie). Tento inovovaný prvý ročník konferencie s medzinárodnou účasťou, určený vedecko-pedagogickým pracovníkom, pedagógom umeleckých predmetov a doktorandom didaktiky hudby a didaktiky výtvarného umenia, sa uskutočnil v dňoch 18. – 20. novembra 2014 v Organovej sieni KU a v priestoroch Katedry hudby a Katedry výtvarného umenia. Participovali na ňom účastníci z Českej republiky, Poľska i Slovenska. Súčasťou podujatia bola vernisáž študentských prác s názvom Vizualna poézia a doktorandský koncert.

Tematické zameranie konferencie sa sústredilo na súčasné tendencie (stratégie) v hudobnej a výtvarnej tvorbe a edukácii, na jubilujúce osobnosti hudobného a výtvarného umenia v európskom priestore a na identické výrazové prostriedky a postupy v hudobnom a výtvarnom umení (rytmus, dynamika, impresia, improvizácia, kontrast, kompozícia). Hlavné referáty predniesli odborní garanti konferencie – prof. Medňanská, prof. Kudlička, prof. Baranová, prof. Adámek, prof. Chalupka, doc. Bednáriková a doc. Valachová. Súčasťou rokovacieho programu bola doktorandská sekcia určená študentom dennej aj externej formy štúdia. Výsledky tohtoročnej konferencie budú publikované v časopise Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae Universitas Catholica Ružomberok, príspevky doktorandov budú súčasťou samostatného recenzovaného elektronického zborníka.

„Konferenčné podujatie Ars et Educatio sledovalo viacero užitočných zámerov: v oblasti vedeckej aktivity prepjalo výstupy študentov doktorandského štúdia s príspevkami pedagógov, nadviazalo na predchádzajúce skúsenosti takto koncipovaných konferencií, a zároveň ich inovovalo prizvaním kolegov z odboru vedy o výtvarnom umení“, zhodnotil prof. Chalupka.

ka, člen vedeckého výboru. „Konferencia poskytla priestor aj doktorandom z príbuzných katedier na iných pedagogických fakultách na Slovensku, ale aj v zahraničí, čím došlo k výmene odborných skúseností v medzinárodnom priestore, a zároveň podčiarkla organické spojenie teoretických vedomostí študentov hudby s ich praktickou muzikalitou“, dodal. Počas troch dní sa tieto zámery podarilo úspešne naplniť: odznelo päťdesiat referátov, s výsledkami svojej práce a aj s problémami a ťažkosťami v oblasti pedagogického výskumu sa prišli podeliť účastníci z Prešova, Bratislavy, Olomouca, Ostravy, Prahy. Výrazný podiel na množstve referátov, ktoré odzneli mali tiež účastníci z usporiadateľskej Katedry hudby a Katedry výtvarného umenia. Doktorandi sa v druhý deň konferencie predstavili aj na koncerte v Organovej sieni. „Úroveň teoretických pohľadov mladých adeptov odboru hudby i výtvarného umenia, ako aj emocionálne zaangažovaný prednes programovaných skladieb na koncerte svedčí o kvalitnej príprave nastupujúcej generácie, ktorej príslušníci dokážu po skončení univerzitného štúdia profesionálne približovať deťom a mládeži špecifikum hudobného a výtvarného umenia“, podotkol prof. Chalupka.

Organizátorka konferencie dr. Martina Procházková vidí v uskutočňovaných konferenciách priestor pre prezentovanie sa

v rovnocennej vedeckej komunite, ktorá je pre študentov doktorandského štúdia menej stresujúca. Podľa slov odbornej garantky konferencie prof. Baranovej sa tu ponúka možnosť porovnať rôzne školiace pracoviská i vedecko – pedagogický rast doktorandov. „Kvalita práce doktorandov, najmä našich ružomberských doktorandov, sa každým rokom zvyšuje, a to nielen z hľadiska výberu výskumnej témy a problematiky, ale aj z hľadiska prezentácie čiastkových projektov a výstupov, ktoré sú na tejto konferencii prezentované“, skonštatovala profesorka. Tieto podujatia sa stávajú príležitosťou na vzájomné spoznanie sa a nadväzovanie pracovných, ale aj priateľských vzťahov medzi pedagógmi na rôznom stupni školstva po celom Slovensku, Česku aj v Poľsku. Myšlienka realizácie konferencie vznikla na základe iniciatívy doktorandov Katedry hudby PF KU a jej podpory zo strany vedenia. Podľa vedúceho Katedry hudby prof. Adamka je to jedna z účinných foriem motivácie doktorandov ku kvalitnému a systematickému výskumu a publikačnej činnosti. Iba tímová práca a vzájomná spolupráca môže viesť k pozitívnemu obratu v postavení umenia v edukačnom systéme.

Ivana Vernusová
Katedra hudby PF KU v Ružomberku

Kam kráča civilná spoločnosť v Strednej Európe

V dňoch 15. – 24. septembra 2014 TF KU vo svojich priestoroch hostila účastníkov Letnej školy politickej etiky. Účastníkmi boli študenti postgraduálneho štúdia humanitných vied z krajín strednej Európy – Maďarska, Rumunska, Srbska, Rakúska, Česka, Poľska, Ukrajiny a Ruska, ktorých doplnila aj doktorandka našej fakulty Andrea Križanová s hodnotnou prednáškou o Osobnosti dobrovoľníka v misijnej práci.

Študenti Letnej školy politickej etiky.

Letnú školu, pod názvom „Kam kráča civilná spoločnosť v Strednej Európe“ organizoval Inštitút aplikovanej etiky prof. Alexandra Spesza pri TF KU v Košiciach v spolupráci s výmennou sieťou CEEPUS združujúcu univerzitných pedagógov, doktorandov a študentov strednej Európy v spoločnej sieti AT 702 pod názvom Etika a politika v európskom kontexte. Túto sieť založila iniciatíva profesorky Ingebor Gabrielovej, vedúcej Inštitútu sociálnej etiky pri Katolíckej teologickej fakulte Viedenskej univerzity a zahrňuje 16 univerzít strednej Európy.

Participujúcich študentov privítal dekan TF KU prof. Cyril Hišem, a program týždňa otvorili úvodné prednášky doc. Inocenta-Máriu V. Szaniszló OP, (Sekulárny štát a spoločné dobro) a doc. Martina Uháľa, riaditeľa Inštitútu (Súčasná politická a spoločenská situácia na Slovensku).

Program konferencie pozostával každý deň z prednášky jedného alebo dvoch pedagógov, ktoré nasledovali prednášky 15 študentov a doktorandov s bohatými diskusiami. Jedným z vrcholov Letnej školy bola aj pódiová panelová diskusia, v rámci ktorej nás poctili svojou návštevou podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky, bývalý europoslanec Ján Figel.

Kultúrno-spoločenské aktivity letnej školy zahrňovali návštevy Technického múzea, Arcibiskupského paláca, Dómu sv. Alžbety s výstupom do veže katedrály a prehliadky kostola sv. Michala, ako aj návšteva Štátneho divadla Košice a predstavenia opery La Traviata.

Počas trvania školy sa vytvorila veľmi dobré spoločenstvo akademikov, vzájomne si vymieňajúcich vedecké poznatky a teórie spolu s praktickými skúsenosťami. Mesto Košice bolo v minulom roku európskym hlavným mestom kultúry. Práve z tohto dôvodu chcela Viedenská univerzita usporiadať túto školu v Košiciach. Nadšenie účastníkov našim mestom, históriou a kultúrou je jednou z najlepších prezentácií, ktoré si od nás odnášajú.

Inocent-Mária V. Szaniszló, OP,
Ivana Pločicová, Norbert Szanyi

Konferencia k storočnici narodenia Janka Silana

V dňoch 20. a 21. novembra 2014 sa v priestoroch Kňazského seminára biskupa Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí uskutočnila medzinárodná vedecká konferencia na tému "Janko Silan v duchovných dimenziách kultúry" pri príležitosti storočnice narodenia tohto významného kňaza a básnika.

Program konferencie otvoril vo štvrtok 20. novembra spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka. Po jeho príhovore bola predstavená výstava o životnej púti Janka Silana pod názvom "Slávme to spoločne".

V úvodnej prednáške sa prítomným prihovoril Mons. Melchor Sánchez de Toca, ktorý pôsobí ako podsekretár Pápežskej rady pre kultúru. Témou jeho príhovoru bolo zamyslenie sa nad povolaním kňaza a básnika a nad vplyvom Evanjelia, ktoré sa môže stať prameňom novej kultúry, pričom poznamenal, že "viera, ktorá sa nestala kultúrou, nebola naplno prijatá a verne žitá". V ďalšom príspevku od Petra Libu bola načrtnutá problematika vzťahu slovenskej kultúry k duchovným hodnotám. Mons. Anton Tyrol, generálny vikár Spišskej diecézy, vo svojej prednáške na tému "Kultúra ako najvladnejší priestor pre evanjelium" poukázal na vzá-

jomnú prepojenosť kultúry a Božieho zjavenia. Situáciu ohľadom spoločenskej akceptácie umeleckej tvorby Janka Silana od polovice 90. rokov účastníkom predstavila Luba Rusnáková.

Program konferencie pokračoval v piatok 21. novembra svätou omšou v Katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule, po ktorej nasledovali ďalšie prednášky v aule Kňazského seminára. O živote Janka Silana predniesol príspevok Augustín Maťovčík. Rodina Janka Silana – rod Ďurkocov – bola témou prednášky Zdenka Ďurišku. Katolícku modernu a skupinu básnikov na-

zývaných "piráti krásy" prítomným priblížil Štefan Packa. Michal Kováč opísal zrod a dôsledky vydania triptychu Janka Silana. Piesne Janka Silana boli témou prednášky Jána Gavuru. Dôkazom toho, že Janko Silan nebol len obyčajným regionálnym básnikom, ale že jeho tvorba mala aj nadnárodný charakter, bola aj prednáška sr. Edity Príhodovej CJ na tému "Inšpirácia R. M. Rilkeho v tvorbe Janka Silana", v ktorej sa zamerala na kontext Rilkeho Duinských elégií a Silanovho diela Slávme to spoločne. V podobnom duchu sa niesol aj príspevok Danily Iwashity, ktorá predstavila život a dielo českého kňaza a básnika Jakuba Demla, kto-

rý mal vplyv aj na Silanovu tvorbu. V závere konferencie predniesol príhovor na tému "Duchovný odkaz Janka Silana do našich dní" Cyril Hamrák, správca farnosti Važec, v ktorej prebieha Kultúrny rok Janka Silana.

Janko Silan (vlastným menom Ján Ďurka) sa narodil 24. novembra 1914 v obci Sila pri Nitre. V rokoch 1928 – 1936 študoval na gymnáziu v Nitre. Po jeho ukončení mu vychádza prvá básnická zbierka Kuvici. V Spišskej Kapitule, kde začal študovať teológiu v roku 1936, našiel vyspelé intelektuálne prostredie i spolužiakov básnikov, s ktorými vytvoril skupinu "piráti krásy" (s Paľom

Ušákom – Olivom, s Mikulášom Šprincom a inými). Po ukončení teologických štúdií mu vychádza aj jeho najmilšia knižka s názvom Slávme to spoločne. Po kňazskej vysviacke v roku 1941 pôsobil ako kaplán v Ždiari s filiálkou v Javorine (1941 – 1945), neskôr v Liptovskom Hrádku (1945 – 1949). V rokoch 1946 – 1949 sa venoval aj redaktorskej práci v časopise a vydavateľstve Verbum. Od roku 1949 bol správcom farnosti vo Važci, kde 16. mája 1984 aj zomrel.

-tt-

O bioetike v slovinskej Ľubl'ane

V dňoch 24. – 26. 10. 2014 reprezentovali na výročnej konferencii bioetikov „Bioethics in central Europe“ Katolícku univerzitu v Ružomberku (KU) dvaja členovia Inštitútu aplikovanej etiky prof. Alexandra Spesza Teologickej fakulty KU doc. Inocent-Mária V. Szaniszló a Norbert Szanyi. Tohtoročná téma znela „Otázky na konci života“ (Fragen am Ende des Leben). Stretnutie sa uskutočnilo v Inštitúte sv. Stanislava v hlavnom meste Slovinska v Ľubl'ane a zúčastnili sa ich odborníci z asi tuctu stredoeurópskych uni-

verzít. Na konferencii zazneli aktuálne bioetické problémy ako napríklad problematika transplantácie ľudských orgánov, umelého udržiavania pri živote človeka smerujúceho k smrti; kritéria na stanovenie smrti človeka a pod.

Medzi prednáškami zaznelo aj konštatovanie, že sa radi hráme so smrťou avšak skutočnú smrť akoby sme chceli vytesniť z nášho povedomia. Ak by človek bol naozaj nesmrteľný, tak by bolo z morálneho hľadiska

ka jedno, čo konáme, pretože by sme to vždy vedeli vykonať inak ako predtým. Avšak práve smrť nám poukazuje na to, že náš život nám vlastne nepatrí, nevlastníme ho. Život dokážeme žiť len v spoločenstve s druhými ľuďmi a z toho vyplýva aj zmysel ujasnenia si nášho vzťahu k Bohu. Ľudský život sa takto stáva darom a cieľom.

Inocent-Mária V. Szaniszló, OP a Norbert Szanyi

Súd' ma a skúšaj

Pri príležitosti 20. výročia obnovenia činnosti Kňazského seminára v Košiciach od 4.11.2014 sa na pôde TF KU v Košiciach konalo otvorenie výstavy fotografií o svedectve rehoľných sestier „Súd' ma a skúšaj“. Táto výstava je ojedinelá. Nie sú to len umelecké fotografie, ale ide hlavne o životy sestier na Slovensku, ktoré prežili likvidáciu kláštorov. Na fotografiách môžeme vidieť to, ako sa borili so systémom, ktorý ich chcel zničiť, ale na druhej strane aj odhodlanie, silu a hlavne odpustenie, ktoré je viditeľné v každej fotografii. Výstavu slávnostne otvoril dekan TF KU prof. Cyril Hišem a za rehoľné sestry sa prítomným prihovorila sr. Hermana Matláková. Zaujímavosťou bolo aj vystúpenie sestier, ktoré sa prišli pozrieť na výstavu a neskôr sa prihovorili prítomným so svojou skúsenosťou a spomienkami.

Momentka z výstavy fotografií.

Vernisáž bola spojená s projekciou dokumentárneho filmu „Súd' ma a skúšaj.“ Jeho témou je likvidácia ženských rehoľí. Hlavnými protagonistkami filmu sú rehoľné sestry, ktoré prežili exodus 50. rokov v Československu a pre vernosť hodnotám, v ktoré uverili a ktoré žili, sa tak stali svedkami dejinných udalostí nášho národa. Realizácii dokumentu predchádzalo trojročné ob-

dobie zaznamenávania výpovedí 84 rehoľných sestier, ktoré prenasledovanie v 50. rokoch minulého storočia prežili, filmovanie na miestach spojených s vyvázaním sestier a väznením, štúdiom a digitalizáciou fotografií a dokumentov súvisiacich s týmto obdobím, ako aj nakrúcanie autentických neopakovateľných situácií v rehoľných spoločenstvách v súčasnosti. Film vyrobila Konferen-

cia vyšších predstavených ženských rehoľí na Slovensku v koprodukcii so spoločnosťou AH production, s. r. o.

Igor Šimko, D. Fedorková

Pedagógovia FZ KU prednášali na CEU San Pablo

Pedagógovia z Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku, doc. PhDr. et Mgr. Vladimír Littva, PhD., MPH. (Katedra verejného zdravotníctva) a PhDr. et Bc. Eva Moraučíková, PhD. (Katedra pôrodnej asistencie) sa v dňoch 14. – 16. novembra 2014 zúčastnili v Madride XVI. Congreso Católicos y Vida Pública, ktorého hlavná téma rokovania bola „La familia siempre: desafíos y esperanza“.

Organizátorom podujatia bola Universidad CEU San Pablo a celý kongres bol organizovaný pod záštitou významných osobností politického, spoločenského a kultúrneho života Španielska a iných krajín z celého sveta. Rokovanie počas kongresu bolo sústredené na rodinu a kládlo dôraz na podporu tejto základnej inštitúcie v spoločnosti a v cirkevnom spoločenstve. Východiskom pre rokovanie bolo poslanstvo III. mimoriadneho generálneho zhromaždenia Synody biskupov vo Vatikáne, ktoré sa konalo v dňoch 5. – 19. októbra 2014 a 20. výročie Medzinárodného roku rodiny.

Vladimír Littva a Eva Moraučíková v Madride.

Prednášky a diskusie boli rozdelené do 4 sekcií, počas ktorých aktívne vystúpilo približne 100 odborníkov s rôznym vzdelaním a skúsenosťami vo svojich odboroch. Obidvaja pedagógovia FZ KU predniesli svoje príspevky v sekcii venovanej problema-

tike medzigeneračnej solidarity v rodine. Pre účastníkov kongresu organizátori pripravili bohatý sprievodný program, ktorého súčasťou bola napr. detská konferencia, expozícia fotografií a niekoľko koncertov.

Eva Moraučíková

„Máte dôvod k hrdosti na svojich študentov...“

Týmto slovom ocenil riaditeľ Hospica sv. Jána N. Neumanna v Prachaticiach (ČR) odbornú erudíciu, pracovitost, empatickosť, ľudskosť a vyzretosť študentov Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity. Študenti Ján Papčo, Monika Liptáková a Alžbeta Rosinčinová absolvovali v spomínanom zariadení mobilitu za účelom stáže. O ich osobné dojmy a skúsenosti z pobytu v hospici sa s nami podelili v rozhovore.

Prečo ste sa rozhodli absolvovať stáž práve v hospici?

Ján: Keď sme sa rozhodli ísť na stáž, hľadali sme zariadenie, v ktorom by sme získali takú skúsenosť v odbore, akú počas štúdia na KU nie je možné získať. Hospicových zariadení je na Slovensku nedostatok. O hospici v Prachaticiach sme počuli dobré správy aj od predošlých absolventov pracovnej stáže a taktiež v našom rozhodovaní zavážil aj duchovný rozmer zariadenia.

Monika: Pôvodne som vôbec nechcela ísť

do hospicu, mala som obrovský rešpekt pred zomierajúcim človekom a smrťou vôbec. Po dlhom uvažovaní a prehodnocovaní mnohých áno a proti, som nakoniec súhlasila.

Čo Vám stáž v tomto zariadení dala?

Monika: Stáž v tomto zariadení mi dala nový pohľad. Každý jeden z nás tam podľa mňa veľmi veľa získal. Vnímala som hodnotu úsmevu ako vďaka, keď človek už inak poďakovať nedokáže. Začala som taktiež vnímať koniec života nie ako hrozbu, ale ako nádej. Veľmi ma povzbudilo, že tam brali človeka nie len ako diagnózu, ale ako ľudskú bytosť, ktorá potrebuje viac ako inokedy prítomnosť druhej osoby.

Alžbeta: Teraz po skončení stáže, môžem povedať, že čas strávený v hospici, je veľkým prínosom. Veľmi sa mi páči, že sa dbá o to, aby pacient vyzeral čo najlepšie, aby sa dobre cítil. Bolo krásne vidieť ako sa dá pristupovať k pacientovi. Keď nám po príchode ukazovali hospic, prvé slová boli: „Tu sme si všetci rovní, či pani upratovač-

ka, alebo pán riaditeľ.“ A bolo to skutočne tak.

Opíšte nám pár vetami Vašu prácu v hospici.

Ján: Väčšina pacientov bola onkologicky chorých, prešla ťažkou cestou liečby a v hospici nachádzali naplnenie posledných dní svojho života. Základom našej práce bolo zabezpečiť pacientovi komfort na každej úrovni. Pracovný režim sa prispôboval pacientom. Celé doobedie sme sa im snažili zabezpečiť kvalitnú hygienickú starostlivosť. Všetko sme robili tak, aby sa pacient dobre cítil. Sledovali a riešili sme bolesť, ktorá ich neustále trápila, často to bola bolesť duše. Poobedné hodiny sme venovali prechádzkam s pacientmi v hospicovom parku, ktorý je urobený tak, aby tam mohli chodiť pacienti aj na lôžku. Snažili sme sa tráviť čo najviac času s pacientmi.

V čom sa podľa Vás líši služba sestry na bežnom oddelení od služby v hospici?

Monika: Služba sestry v hospici sa nekladá na množstve výkonov ako na bežnom oddelení. Napriek tomu je ich práca náročná z toho hľadiska, že jedna sestra má na starosti cca 13 pacientov, ktorí sa stále menia a menia sa taktiež aj ich potreby. Vždy sa tam stretáva s novými situáciami, ktoré musí aktuálne riešiť. Musí sa vedieť rýchlo a správne rozhodovať.

Alžbeta: Služba sestry v hospici spočíva v poskytovaní paliatívnej starostlivosti. Nevykonáva sa toľko odborných výkonov ako v nemocnici, ale na druhej strane sestra v hospici sa stáva pre človeka priateľom, vzťah k terminálne chorému pacientovi je podstatne bližší ako na klasickom oddelení. Tiež treba brať do úvahy, že vždy sa začína od znova, lebo každý pacient je iný a má vlastný príbeh.

Starostlivosť o terminálne chorých pacientov je fyzicky i psychicky náročná. Cítíte sa dostatočne pripravení pracovať s umierajúcimi? Čo bolo pre Vás najťažšie?

Ján: Nevie, ako sa dá dostatočne pripraviť na prácu s umierajúcimi, ale neoceniteľným prínosom pre nás bol personál hospicu. Oni boli našimi učiteľmi v tých najťažších situáciách. Zo začiatku boli s nami pri všetkom, ale potom to už bolo na nás, ako to zvládneme. Začiatky boli veľmi ťažké, ale potom sme začali na veci pozeráť trochu inak, a tak sa to s Božou pomocou dalo zvládnuť. Pre mňa bolo najťažšie vidieť agóniu zomierania, ktorá bola u niektorých pacientov veľmi silná.

Alžbeta: Či som sa cítila pripravená? Vedela som kam idem, a že je to miesto, kde sa ľudský život končí, ale po príchode som bola veľmi milo prekvapená celou atmosférou, náladou a úsmevom na každom kroku. Na jednej z nástieniek s fotkami bol citát: „Zapadajúci slunce nelze zadržet, ale je možné poďakovat za čas, který nám byl dán.“ (Vojtěch Kodet). Veľkou posilou mi bola a je viera. Poznanie, že títo ľudia odišli „domov“.

Ako ste sa vyrovnávali so stratou pacienta?

Monika: Pre mňa bolo najťažšie vidieť ako človek zo dňa na deň stráca silu a zomiera vám pred očami. Jeden deň sa na vás usmieva, žartuje, postupne úsmev mizne, prestáva prijímať stravu, komunikovať, je v kóme a vtedy môžeme pomôcť zomierajúcejmu človekovi už len našou prítomnosťou. To všetko sa tam dialo v priebehu pár dní od prijatia až po smrť. V takých chvíľach som sa dokázala s tým vyrovnáť jedine v kaplnke na kolenách a s pomocou mojich spolužiakov.

Pán riaditeľ, Dr. Huneš, ocenil Vašu angažovanosť v službe trpiacim, ako ste Vy vnímali prostredie, prácu a kolektív hospicu?

Ján: Prijemná pracovná atmosféra, ktorú sme vnímali počas celej stáže, vychádzala od vedenia. Pán riaditeľ, vrchná sestra, staničná sestra a ostatní vedúci pracovníci sa nestavali do pozície niekoho dôležitejšieho.

Alžbeta: Po príchode do hospicu som cítila prijatie zo strany personálu, ktorý bol veľmi priateľský a srdečný. Je možné tu použiť prirovnávanie. Na to, aby strom prinášal dobré ovocie, musí byť zdravý kmeň, ten ktorý drží všetky konáre, lístie a plody. Vnímala som veľmi pozitívne prístup

vedenia – pán riaditeľ, vrchná sestra, záujem o riešenie problémov a jednanie bez povyšovania.

Čo by ste poradili študentom, ktorí možno zvažujú pracovnú stáž, resp. mobilitu za účelom štúdia, ale zatiaľ nenabrali odvahu?

Ján: Absolvovať mobilitu počas štúdia na vysokej škole je jedinečnou príležitosťou, ako získať skúsenosti v profesionálnej praxi. Počas mobility sme spoznávali aj osobitné črty kultúry južných Čiech, ich históriu, prírodu, čo nám umožnilo lepšie pochopiť ich konanie a súčasné smerovanie. Mobilitu môžem len vrelo odporučiť.

Monika: Aby sa nebáli ísť do toho, lebo každá skúsenosť, či už pozitívna, ale aj negatívna je možnosťou napredovať. Nebyť len pasívnym poslucháčom, ale sa aj aktívne zapájať do štúdia a toto je naozaj dobrá príležitosť.

Alžbeta: Študentom by som chcela odkázať, že sa nie je čoho báť. Je to hodnotná skúsenosť, noví ľudia, prístup, krásne prostredie, nadobudnutie samostatnosti v poskytovaní zdravotnej starostlivosti a veľmi rýchlo to ubehne, až tak, že sa odtiaľ ani nechce odísť.

Mária Lehotská

Stážisti z FZ KU s kolegami z hospicu.

Urgentná zdravotná starostlivosť v Južnom Sudáne

Autor článku v Afrike.

Ako čerstvý absolvent urgentnej zdravotnej starostlivosti FZ KU v Ružomberku a po ukončení prvom ročníku medicíny, vydal som sa na ďalekú cestu, možno aj za dobrodružstvom, do Južného Sudánu, do tisícky kilometrov vzdialenej nemocnice Mary Immaculate DOR v Mapuordite, v srdci Afriky. Mal som určité predstavy o práci v nemocnici v tak biednej časti sveta a vo veľmi chudobných podmienkach, aké tam sú, ale to, čo som zažil, ma dostalo. Strávil som tam necelé 3 mesiace. Okolo nás bol len buš a mnoho dediniek z hlinených a slamených domčekov (tukuly). Ľudia tu žijú veľmi jednoduchým spôsobom života a majú mnoho detí.

Naša poľná nemocnica funguje už pár rokov a striedajú sa tu lekári zo Slovenska každé tri mesiace. Dorozumievali sme sa v angličtine, avšak pár slov som sa naučil aj v Dinka jazyku, čo je najpočetnejší kmeň v okolí. Je tu mnoho kmeňov a vyše 200 jazykov, čiže ani medzi sebou sa niekedy nerozumejú. V nemocnici sme mali detské oddelenie, oddelenie pre dospelých, pôrodnicu, chirurgiu, septické, operáciu, prevážovňu rán a farmáciu. Vyše 120 lôžok plných pacientov.

Každý deň sa začínal modlitbou za mier v Južnom Sudáne, potom nasledovala niekoľkohodinová vizita. Následne sme sa rozdelili na oddelenia a časť tímu pracovala na pohotovosti. Sanitky tu neexistujú, pretože tu neexistujú ani cesty a ešte k tomu v dažďovom období sa dá prejsť len jediným autom, a to Land Cruiserom, ktoré miestami pláva vo vode. Jediná „sa-

nitka“ sú ruky príbuzných, alebo niekedy aj motorky, na ktorých sa často stávajú úrazy.

Svoju prácu som začal na detskom oddelení a pohotovosti pre deti. Každý deň k nám prišlo okolo 80 detí. Je to trochu rozdiel, ak porovnáme frekvenciu výjazdov a počet pacientov u nás. Veľmi rýchle prvotné a druhotné vyšetrenie. Odobrať anamnézu bolo veľmi zložitá, ak som nemal prekladateľa. Domorodí ľudia nevedia po anglicky. Neopýtaná cieľná otázka v anamnéze tu znamenala akoby nevšimnutie si patológie, a tak neúplnosť diagnostiky a liečby. Pacienti niekedy utekali z nemocnice, alebo odmietli zdravotnú starostlivosť. Zažil som detských pacientov, ktorí umreli na anémiu. V mnohom to bolo podobné a predsa odlišné. Diagnózy, o ktorých sa dočítame u nás len v knižkách, sú tu realitou. Miloval som praktické cvičenia na škole a tak všetky typy sond a invazívne metódy na mňa čakali v Južnom Sudáne. Teším sa, že doma na záchranke budeme mať vždy dostatok liekov a ešte k tomu aj v záruke. Pre tunajších ľudí je to luxus. Kto to nezažil, nedokáže si predstaviť to teplo, stekajúci pot po tele, zápach hnisajúcich rán, špina a nedostatok hygieny, keď sa pri nemocnici strieľa, ten pocit, keď je na vás čo urobíte a ide o život.

V normálny operačný deň sme robili 12 operácií, čiže za mesiac okolo sto, plus ešte emergency prípady. Pre mňa ako záchranára boli obzvlášť zaujímavé prípady, s ktorými sa málo stretneme u nás doma. Boli tu časté strelné a bodné poranenia,

ťažké traumy a zranenia. Poviem vám, je to neuveriteľne veľká zodpovednosť. Ale aj dar a príležitosť pomôcť človeku.

Resuscitácia novorodenca? Ak sme z toho mali zábavu v škole, v reáli tá zábava prejde a príde drsná skutočnosť, že ak nemáte dobre natrénovanú resuscitáciu na figuríne, v skutočnosti nebudete dostatočne pripravení kvalitne podať prvú pomoc. Ocenil som tu neustále opakovanie istých vecí v škole, lebo čo neopakujeme, zabúdame. Veľkým plusom boli pre mňa záchranárske súťaže, ktorých som sa zúčastnil a ktoré naša FZ KU veľmi podporuje, a verím, že môžu napomôcť mladým záchranárom posunúť sa do praxe. Vážte si čas na praxi a buďte aktívni. Len tak sa môžete niečo naučiť.

Pohľad na smrť v Južnom Sudáne je veľmi odlišný od toho nášho vnímania, avšak posilnil ma ešte väčšou túžbou slúžiť tým, ktorí to potrebujú. Chorým, núdzným a tripiacim, ktorých stretáme a ku ktorým sme volaní ako aj v nemocnici všade, kde pôsobíme. Vždy sa máme čo učiť a ako dôležitú pravdu si odnášam z Afriky to, že záchranárstvo, ako aj iné zdravotnícke odbory, sú v prvom rade o službe. Službe blížnemu v láske. Majme to na pamäti pri každom našom pacientovi. Veľa síl do štúdia, praxe a žitia svojho povolania tam, kde ste v láske.

Michal Bojnický
absolvent FZ KU

Prezident Únie boja proti tuberkulóze z pôdy FZ KU

31. októbra 2014 na valnom zhromaždení Medzinárodnej únie boja proti tuberkulóze a pľúcny chorobám (IUATLD) bol Doc. MUDr. Ivan Solovič, CSc. (na snímke) z Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) zvolený za prezidenta európskeho regiónu IUATLD na roky 2015 – 2016. Členmi tejto najstaršej profesnej organizácie je aj Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) a Európske centrum pre kontrolu chorôb (ECDC). Únia zastrešuje všetky organizácie a spoločnosti, ako aj jednotlivcov od roku 1920, ktorí sú zainteresovaní v boji proti tuberkulóze a pľúcny chorobám.

Doc. MUDr. Ivan Solovič, CSc. pôsobí na Katedre verejného zdravotníctva Fakulty zdravotníctva KU a zároveň je primárom I. oddelenia pneumoftizeológie Národného ústavu tuberkulózy, pľúcnych chorôb a hrudníkovej chirurgie vo Vyšných Hágoch.

Mária Lehotská

AKADEM 2014

V dňoch 14. – 16. novembra 2014 sa v Košiciach na pôde Teologickej fakulty Katolíckej univerzity konal AKADEM – stretnutie vysokoškolákov z univerzitných pastoračných centier. AKADEM začal sv. omšou v seminárnom kostole sv. Antona Paduánskeho, ktorú celebroidal Mons. Bernard Bober, košický arcibiskup – metropolita. Motto tohtoročného AKADEMu bolo: "Majte odvahu byť opravdivo šťastní!" Túto myšlienku vyzdvihol otec arcibiskup aj vo svojej homílii slovami: "Ježiš nás pozýva, aby sme boli odvážni. Viera je skok do Božieho náručia." Vyzdvihol aj prácu univerzitných kaplánov a vyzval nás, mladých, veriť Ježišovi a veriť aj im. Keďže AKADEM sa koná vždy v polovici novembra, téma odvahy sa dotýkala aj 25. výročia Nežnej revolúcie. Úlohou nás, mladých, je nielen vieru brániť, ale aj šíriť. V závere piatkovej sv. omše sa AKADEMákom prihovril aj rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku prof. Jozef Jarab. Vo večerných hodinách rozprúdila atmosféru skupina Kerygma so sprievodným slovom o odvahe.

Sobota patrila pestrej palette workshopov ako napríklad: predmanželská príprava vo svetle cirkevného práva, zlý duch a jeho pôsobenie a i., ktoré prebie-

hali pod vedením odborných lektorov. Poobede bol čas na obhliadku Dómu sv. Alžbety, Kaplnky sv. Michala, arcibiskupského úradu či iných pamiatok. Sobota večer bola obzvlášť slávnostná. Mladí z Maďarska so svojim biskupom priniesli kríž svetových dní mládeže venovaný sv. Jánom Pavlom II. aj s ikonou Panny Márie. Hlavným celebrantom sobotňajšej sv. omše bol žilinský o. biskup Tomáš Galis. Po sv. omši až do rána bola možnosť uctiť si kríž, adovať Ježiša v Eucharistii a tiež zažiť modlitbu chvál. Ježišova prítomnosť tak premieňala každého jedného z nás. Bol to večer plný vďaky, chvál, odprosenia a tiež prosieb do ďalších študentských dní.

Akadem vyvrcholil slávnostnou odpustovou sv. omšou v Dóme sv. Alžbety. Otec biskup Stanislav Stolárik vo svojej homílii predstavil osobu sv. Alžbety a ponúkol nám jej život ako vzor nezištnej lásky a obety. Vďaka patrí Pánovi za plnohodnotne prežitý čas AKADEMu v Košiciach, tiež organizátorom. Veríme, že zápal odvážnych mladých ľudí a radosť, ktorú vyzarujú bude premieňať svet k lepšiemu.

Darina Obušeková

Víťazky KU má talent: PRVENSTVO SME NEČAKALI

V Aule Jána Pavla II. sa v stredu 15. októbra 2014 uskutočnilo podujatie pod názvom „KU má talent“. Už z názvu vyplýva, že toto podujatie bolo zamerané najmä na hľadanie talentov. Tohtoročné prvenstvo si vybojoval klavírny tandem Alžbety Turčinovej a Martiny Capkovej (na snímke). Dievčatá triumfovali nielen v očiach poroty, ale svoje sympatie získali aj od publika. K týmto talentovaným hudobníčkam sme zašli na rozhovor aj my. Za obe hudobníčky odpovedá Betka Turčinová.

Svojím vystúpením ste ohúrili nielen porotu, ale aj divácke ucho. Kto ste a čo študujete?

Sme študentky hudby na Katolíckej univerzite. Maťka študuje už tretí rok hudobné umenie s geografiou a ja som prváčka v odbore hudobné umenie v kombinácii s cirkevnou hudbou. Obe pochádzame z muzikantských rodín, takže hudba ide s nami od malička.

S akým vystúpením ste prišli na súťaž?

Veľmi dlho sme premýšľali nad tým, čo by bolo vhodné. Povedali sme si, že by nebolo od veci zahrat piesne, ktoré sú mladým ľuďom známe, aby to nebolo také, že tam prospia. Tak sme sa nakoniec rozhodli, že urobíme zmes moderných pesničiek, hitoviek a takých piesní, ktoré počúvali ešte možno naši starí rodičia. Jednoducho piesní, ktoré sa snáď nikdy neobohrajú.

Prečo myslíte, že ste vyhrali práve vy?

Vôbec sme to nečakali. Do súťaže sme šli s tým, že si ideme len zahrat a jednoducho si to užiť. Chceli sme zažiť niečo nové. Robili sme si z toho veľkú srandu, že to vyhráme. No potom, keď to naozaj prišlo, sme boli z toho riadne šokované, že sme to

my, pretože tam boli ľudia, ktorí boli oveľa šikovnejší. Naozaj sme to nečakali. Boli sme z toho pať!

Prezentujete univerzitu aj v rámci iných podujatí?

Spoločne nie. Venujeme sa obidve napríklad zboru, ale takto spolu sme nová dvojica.

Plánujete v budúcnosti rozvinúť a nejakým spôsobom vyššie posunúť váš spoločný klavírny tandem?

Obe by sme chceli. Ale druhá vec je tá, či to má byť pre nás, či to máme robiť alebo nie. Ak to bolo pre potešenie, tak budeme radi pokračovať a tešiť ľudí. Zatiaľ však vôbec nevieme, čo bude ďalej. Všetko je v rukách Božích.

Dievčatá a čo ste spravili s vašou výhrou?

Tak to je úplne zákerná otázka. (smiech) V podstate sme to použili na potrebné účely. Kúpili sme si oblečenie a tak.

A nakoniec ešte mierne filozofická otázka: Čo pre vás znamená hudba?

Je to pre nás neoddeliteľná súčasť života. Hudba je jediné, čo máme. Máme rodinu a

priateľov, ale toto je pre nás taká záľuba, naše hobby, naše všetko. Je tu vždy, keď ju potrebujeme. Máme ju či sme veselé alebo smutné. Bez hudby ani na krok ako sa hovorí.

Monika Tuková

SLÁVNOSŤ SV. ALBERTA VEĽKÉHO

V stredu 12. novembra 2014 sme na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU) slávil odpustovú slávnosť sv. Alberta, nášho univerzitného patróna. Na slávenie svätej omše sa zišlo malé spoločenstvo veriacich, ktorí si aj takto prišli uctiť tohto svätca a osláviť Boha za odkrytie jeho veľkosti i krásy v živote svätca.

V homílii o. František Trstenský – prorektor KU pre zahraničné vzťahy (na snímke v strede) vyzdvihol základné aspekty života tohto svätca. Príklad jeho života, lásky k Bohu a k vede, je aktuálnym i dnes pre nás študentov i zamestnancov KU, hoci ide o svätca z 13. storočia. „Svätý Albert Veľký je krásnym príkladom viery v Boha a túžby po poznaní, po pravde, ktorú hľadal vo viere i vo vede. Svojím životom nám ukazuje, ako je potrebné hľadať a žiť Pravdu a pracovať na poznávaní. Je príkladom toho, že viera a veda si neodporujú, ale majú sa navzájom dopĺňať, majú ísť spolu takpovediac spolu ruka v ruku... Okrem poznávania a štúdia sa však treba naučiť kontemplanovať, kontemplanovať krásu Boha a poznatkov, ktoré nám On sám zjavuje, a nie je možné v nich neobjaviť Jeho. Je potrebné stíšiť sa a uvažovať o tom čo spoznáваме, veď samotná veda nás má priviesť bližšie k poznaniu Toho, kto je za všetkým poznaním – k Bohu Stvoriteľovi, večnej Múdrosti.“

Počas príhovoru som si uvedomila, že študovať a spoznávať Boha na pôde univerzity je veľký dar, ktorý nám Boh doprial, preto sa potrebujeme vždy znovu a znovu nadchnúť vášňou a láskou po poznaní a štúdiu. Svätý Albert je nám veľkým príkladom, dostal titul doctor universalis – odborník na všetko, čo svedčí o jeho kapacite a zábere, ktorým v poznávaní prírodných vied disponoval. My študenti si často uvedomujeme našu obmedzenosť v učení alebo v spoznávaní Pravdy, preto je dôležité, aby sme sa špecializovali na svoj študijný odbor, no zároveň mali celkový rozhľad, podľa vzoru tohto svätca.

Prorektor vyzdvihol i veľkosť odlišnosti KU, na ktorej popri narastaní nášho poznania a vedomostí, má rásť i naša ľudskosť a naše čnosti. „Univerzita je miesto spoznávaní a hľadania vedeckej pravdy, ale katolícka univerzita má i iný dôležitý aspekt – ide o hľadanie vedeckej pravdy v súlade s pravdou viery. Veď nie je možné, aby sme ako kresťania po niekoľkých rokoch štúdia dosiahli titul vo vzdelaní, a nedosiahli tiež pokrok vo viere, v nádeji i láske! Práve toto hľadanie a poznávanie sa uskutočňuje na našej univerzite!“

Svätý Albert, oroduj za nás a našu Katolícku univerzitu!

Barbora Jarinová

LADISLAV ČARNÝ: UMENIE JE ČLOVEKU VLASTNÉ

Tretí novembrový týždeň patrilo na univerzite utorkové popoludnie akademickému maliarovi prof. Ladislavovi Čarnému, ktorý v rámci aktivity Host' na KU hovoril o vizuálnom umení v evolúcii a kultúre. V rozhovore odpovedal aj na naše otázky.

? V roku 1990 ste zaujali dielom *Salvator Mundi*. Prečo sa práve zrkadlo stalo jedným z podstatných znakov Vašej tvorby?

Snažil som sa, aby do mojich diel vošiel aj divák. Do prvých zrkadiel som začleňoval aj maľbu. To znamená, že keď ste sa pred obraz postavili, mohli ste sa vidieť, ale mohla Vás maľba aj prekryvať; teda ste sa do nej dosadzovali. Neskôr som začal so zrkadlami viac manipulovať, preškrabávať ich, leptať, dávať do nich zväčšovací sklá, kombinovať s drôtom. Sledoval som, že človek sa v zrkadle akoby rozkladal, menil, otáčal zväčšoval, zmenšoval. Rovnako v prípade, ak boli na zrkadle na-

príklad oči, ústa či nosy, ktoré ste si mohli vymieňať za tie svoje. Bol to istý typ masky. So zrkadlom je možné vytvárať rôzne hry, čo je veľmi inšpirujúce.

? Aké funkcie má umenie v dnešnom svete?

Umenie prebúda v človeku transcendentálnu túžbu. Má svoju spoločenskú, didaktickú aj zobrazovaniu funkciu. Vytvára obraz sveta, ale aj vnútra človeka, ktorý sa cez umenie vyjadruje. Naopak cez svoju expresívnu funkciu ho dokáže naladiť či nasmerovať na iné myšlienky.

? Aký je váš názor na sakrálné umenie. Nemá sklon ku gýču?

Na prelome 19. a 20. storočia cirkev podľa môjho názoru nie celkom dostatočne zareagovala na niektoré moderné trendy a na robotnícke potreby a hnutia. Chrámom začal prevládať sentimentálny meštiacky vkus, istý typ gýču, čím sú chrámy poznačené až dodnes. Takýmto vnímaním sa pritom riskujú úžasné koncepcie sakrálnych priestorov, výzdoby, ikonografického zvládnutia a kresťanských motívov. Určite by som však na Slovensku nehovoril iba o kríze sakrálneho umenia. V 90-tych rokoch nastal v tomto smere veľmi extenzívny „boom“, kedy vzniklo aj niekoľko kvalitných projektov.

? Mladí ľudia sú v dnešnej dobe vnímaní skôr ako pasívni. Chýba im tvorivosť?

Umenie je človeku vlastné. Akési fiktívne rozdelenie umenia nastalo vo svete hudby, kde sa hovorí o vážnom a nevážnom, čo však nie je celkom šťastné. Totiž, aj forma obvyčajnej piesne s gitarou a v rytmicky aktuálnej žánrovej podobe môže byť vynikajúcim umením a naopak, môže existovať zlá symfónia. Vo výtvarnom umení sa každý človek vyjadruje už od detstva, a to prostredníctvom kresby, ktorá je jedným zo základných vývinových prvkov dieťaťa. Počas dospievania však začínajú mozgové štruktúry kontrolovať naše správanie a v školskom veku dieťa zisťuje, že to, čo

kedysi robilo s radosťou a entuziazmom, už nezodpovedá tomu, čo chce. Začína sa odsudzovať a ak nie je správne didakticky vedené, prestáva sa aj výtvarne vyjadrovať. Na druhej strane aj spôsob obliekania, účes, okuliare, make-up či náušnice sú „výtvarným prejavom“ a súčasťou tvorivosti, o ktorej je potrebné rozprávať a správne ju rozvíjať. V tomto smere zohráva veľkú úlohu škola, ktorá môže žiakom a študentom poskytnúť veľký priestor pre tvorivosť.

(ab)

PÚTNICKÁ SOBOTA: Wadowice a Oswiecim

V sobotu 18. októbra 2014 o šiestej hodine ráno sa skupina turistov vydala na púť do dvoch poľských miest, Wadowic a Oswiecima. Práve tieto dve mestá, vzdialené len niekoľko kilometrov od seba, znázorňujú jeden obrovský kontrast: z Wadowic pochádzal dnes už svätý pápež Ján Pavol II., ktorý bol počas svojho pozemského života stelesnením dobra, krásy a lásky k Bohu i blížnym. Na druhej strane, mesto Oswiecim sa stalo dejiskom „Kalvárie 20. storočia“, kde našlo vďaka nacistickej mašinérii záhubu množstvo nevinných ľudských bytostí.

Zo začiatku polooblačné ráno po príjemnej a ničím nerušenej ceste vystriedalo upršané dopoludnie. Kým sme však zastali na parkovisku vo Wadowiciach, pršať prestalo. Na námestí pred Bazilikou nás už vítali hlúčky mladých Poliakov, ktorí návštevníkom Wadowic rozdávali jablká. Po krátkej adorácii sme sa rozliezli po chráme a okolitých obchodíčkoch, aby sme sa seba a svojim blízkym nakúpili darčeky. Následne nato sme zakotvili v útulnej cukrárničke, ktorú osobne navštevoval aj sv. Ján Pavol II. a pochutnali sme si na tradičných poľských krémešoch. Desať minút pred jedenástou hodinou sme znovu nastúpili do autobusu a vydali sa na cestu do ďalšieho cieľa našej púte – Múzea Auschwitz – Birkenau. Počas presunu do Oswiecima sa postupne vyjasnilo a spoza oblakov dokonca vykuklo slniečko. Pred vstupom do múzea sme sa rozdelili do dvoch skupín: prvú viedla sprievodkyňa Barbara, ktorej výklad tlmočil do slovenčiny náš spolupútnik Luboš. Druhú skupinu (menej početnú), kto-

Pútnici vo Wadowiciach.

rá rozumela poľskému výkladu bez asistencie tlmočnika, viedla sprievodkyňa Iwona. Obe dámy nám počas prehliadky prvej časti niekdajšieho tábora Auschwitz priblížili jeho vznik, expanziu i účel. Mali sme možnosť nafotiť si množstvo záberov, ktoré smutne dokumentujú túto tragickú epizódu našej nedávnej minulosti. Po krátkej prestávke sme sa presunuli do druhej časti tábora – Auschwitz – Birkenau, ktorá sa rozprestiera na pôde niekdajšej poľskej dediny Brzezinka. Práve v týchto priestoroch sa odohrávali selekcie, krádeže majetku a masové vraždy nič netušiacich väzňov. Aj keď väčšinu plynových komôr a krematórií nacisti pred príchodom Červej armády zničili, zvyšky komínov, ostnaté drôty, rozvaliny a drevené baraky predsa len pripomínali hrôzu nacistického bes-

nenia. V zadnej časti Birkenau, kde sú dnes umiestnené pamätne tabule v rôznych svetových jazykoch, sme zotrvali v krátkej modlitbe za tých, ktorí tu zhruba pred sedemdesiatimi rokmi tragicky a nedôstojne zomierali. Po rozlúčke s našimi sprievodkyňami sme sa už značne vyčerpaní vrátili do autobusu a presunuli sa do kláštora sestier Karmelitánok, kde sme spoločne slávili svätú omšu. Okolo pol šiestej večer sme sa vydali na cestu do Ružomberka. Hoci našu púť uzatvárala stúpajúca hmla, vracali sme sa domov plní zážitkov, obohatení o príjemné, ale i pochmúrne pocity.

Helena Palaťková

„SLÁVME TO SPOLOČNE“

VYHODNOTENIE CELOSLOVENSKEJ SÚŤAŽE

V utorok 25. novembra 2014 sa v Univerzitetnej knižnici Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) uskutočnilo vyhodnotenie celoslovenskej literárnej a výtvarnej autorskej súťaže „Slávme to spoločne 2014“ k 100. výročiu narodenia Janka Silana, básnika slovenskej katolíckej moderny.

Hlavným vyhlasovateľom podujatia bola Pedagogická fakulta KU a svoj patronát nad súťažou prevzali aj Farský úrad Važec a Klub Tomáša Munka v Ružomberku.

Cieľom súťaže bolo podnietiť mládež uvažovať nad literárnym dielom Janka Silana a aktivizovať ju tak k vlastnej tvorbe. Do súťaže sa mohli zapojiť denní aj externí študenti a doktorandi všetkých slovenských vysokých škôl. Súťažiť bolo možné v jednej, ale aj v oboch kategóriách. Tematické zameranie oboch častí súťaže nebolo zaväzujúco určené.

Vyhlasovatelia však odporúčali, aby zameranie diel bolo aspoň sčasti duchovné alebo aby odrážalo morálne a duchovné hodnoty smerujúce k Bohu.

Slávnostné vyhodnotenie bolo spojené s besedou s členmi odbornej poroty. Predsedom literárnej súťaže bol básnik, prekladateľ a literárny vedec doc. Mgr. et Mgr. Ján Gavura, PhD. z Prešovskej univerzity a predsedom výtvarnej časti bol doc. akad. mal. Pavol Rusko, ArtD. z PF KU v Ružomberku. Farský úrad Važec reprezentoval Mgr. Lubomír Hajdučík a Klub Tomáša Munka v Ružomberku doc. Terézia Rončáková, PhD. Ďalšími členmi poroty boli PaedDr. Edita Príhodová, PhD., PaedDr. Jozef Zentko PhD. a Silvia Kaščáková, PhD.

Program obohatilo aj vystúpenie študentiek z katedry predškolskej a elementárnej pedagogiky – spevácke vystúpenie Zuzany Lachovej a Michaely Balákovéj a umelecký prednes Silanovej tvorby v podaní Petry Čekovskej.

Začínajúci a ešte nepublikujúci literáti a výtvarníci premietli svoj talent a schopnosti do poézie a obrazu. Prvé miesto v literárnej časti získala Mária Bílá, študentka žurnalistiky FF KU, ktorá pochádza z Nižného Hrušova. Víťazstvo vo výtvarnej časti patrí Magdaléne Basárovej, študentke PF KU zo Šumiaca.

OCENENÍ:

Výtvarná časť:

1. miesto: Magdaléna Basárová
2. miesto: Nikola Hricková
3. miesto: Ivana Koňušíková

Čestné uznanie:

Soňa Litvíková

Literárna časť:

1. miesto: Mária Bílá
2. miesto: neudelené
3. miesto: neudelené

Čestné uznanie:

Ivana Koňušíková, Mária Tvrdá, Petra Popjaková, Branislav Oreška, Zuzana Rojíková

Veríme, že veľkým úspechom každého študenta, ktorý sa do súťaže zapojil, je schopnosť vnímať svet okolo seba, chuť vzdelávať sa a pracovať na sebe a aj samotná skúsenosť súťaže. Schopnosti podporené talentom a širokými znalosťami vytvárajú predpoklad pre naše životné, profesijné i umelecké smerovanie. Spolu s Jankom Silanom sme oslávili nielen veľkosť jeho tvorby, ale vzdali sme hold a vytvorili sme priestor mladej generácii začínajúcich autorov. Všetkým účastníkom súťaže želáme veľa inšpirácie a tvorivej sily!

Silvia Kaščáková
koordinátorka súťaže

kronika posledných mesiacov

október

7. október

Taliansky biblista prof. Massimo Grilli prednášal na tému „Násilie v Biblii“ v rámci aktivity Host' na KU. Prof. Grilli je profesorom na Pápežskej univerzite sv. Gregora v Ríme.

14. október

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab vystúpil v televízii TA3 v relácii „Euroskop“. Relácia bola pripravená v spolupráci s Agentúrou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pre štrukturálne fondy Európskej únie. Rektor KU so zástupcom spomenutej agentúry diskutoval na tému úspešného využívania eurofondov v oblasti vedy a školstva na KU v Ružomberku.

Žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis na pôde KU v rámci aktivity Host' na KU predstavil projekt Svetových dní mládeže (SDM). Okrem histórie vzniku SDM, postupného vývoja tohto vynikajúceho pastoračného prostriedku, sa vo svojej reči biskup Mons. Tomáš Galis podelil aj o osobné zážitky.

17. október

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab a prorektor pre zahraničné vzťahy Doc. František Trstenský boli hosťami relácie Duchovný obzor – špeciál, ktorý odvysielalo rádio Lumen. Relácia bola zameraná na nové myšlienky a podnety ďalšieho smerovania KU, s ktorými prichádza nové vedenie KU.

20. október

Na jednodňovú oficiálnu návštevu Slovenska prišla spolková kancelárka Spolkovej republiky Nemecko Angela Merkelová. Na pôde Univerzity Komenského v Bratislave (UK) prebrala čestný titul Doctor honoris causa. Na pôde Univerzity Komenského v Bratislave (UK) zastupoval KU jej rektor Mons. prof. Jozef Jarab.

21. október

„Kvantové metamorfózy“ bola ďalšia aktivita Host' na KU. Na pôde Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) zavítal významný slovenský vedec, fyzik svetového formátu, prof. Vladimír Bužek. Študentom hovoril o kvantovom svete a jeho poznateľnosti. Prof. Bužek stojí na čele Centra pre výskum kvantovej informácie Slovenskej akadémie vied v Bratislave, ktoré patrí k svetovej špičke.

27. - 29. október

V rámci procesu Komplexnej akreditácie navštívila Akreditačná komisia vlády SR našu KU. Prvý deň navštívili jej členovia Teologickú fakultu v Košiciach. Zvyšné dva dni prešli Filozofickú fakultu, Pedagogickú fakultu a Fakultu zdravotníctva v Ružomberku. Počas pracovných zasadnutí sa stretli s vedením KU a s vedením jednotlivých fakúlt.

Prezreli si univerzitnú knižnicu ako aj priestory a vybavenie jednotlivých fakúlt. Uskutočnili rozhovory s garantmi študijných programov, ale aj so študentmi bez prítomnosti pedagógov, v učebniach.

28. október

Sv. Ján Pavol II. sa raz vyjadril, že chce zostať v pamäti ako pápež rodiny. Z toho dôvodu ďalšia prednáška Hosta na KU bola zameraná na tajomstvo ľudskej lásky vo vnímaní sv. Jána Pavla II. Prednášajúcim bol ThLic. Marek Iskra, riaditeľ a duchovný správca pre Diecézne pastoračné centrum pre rodinu Banskobystrickej diecézy.

november

4. november

Na tému Eucharistia z pohľadu východnej teológie rozprával na pôde Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) vladyka Milan Lach, pomocný biskup pre Prešovskú archieparchiu. Išlo o prednášku v rámci aktivity Host na KU. V príhovore zdôraznil existenčné prepojenie medzi Eucharistiou a Cirkvou. Cirkev žije z Eucharistie a Eucharistiou je možné sláviť len v Cirkvi.

5. november

Univerzitné spoločenstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) si zosnulých členov KU pripomenulo osobitnou zádušnou sv. omšou, ktorú slúžil rektor Mons. prof. Jozef Jarab v Kostole sv. Rodiny v Ružomberku – Rybárpoli. Modlitby zazneli aj za zosnulých p. biskupov Mons. Františka Tondru a Mons. Rudolfa Baláža, ktorý sa rozhodujúcim spôsobom zaslúžil o vznik KU a podporovali ju v jej začiatkoch. Do modlitieb boli zahrnuté zosnutí pedagógovia, ale aj príbuzní našich študentov a zamestnancov.

11. november

Významný slovenský výtvarník prof. Ladislav Čarný vystúpil so svojou prednáškou na tému „Vizuálne umenie v evolúcii a v kultúre“ na pôde KU v rámci podujatia Host na KU. Prof. Čarný odborne pôsobí ako pedagóg na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave.

12. november

V Kaplnke svätého Alberta sa slúžila sv. omša pri príležitosti spomienky na tohto svätca. Pre univerzitné spoločenstvo to bola vlastne odpustová slávnosť svojho patróna. Sv. omšu slávil doc. František Trstenský, prorektor KU pre zahraničné vzťahy. Svätý Albert (1200-1280), biskup a učiteľ Cirkvi, je pre svoj záujem o prírodu a prírodné úkazy patrónom prírodovedcov.

14. – 16. november

Celoslovenské stretnutie vysokoškolskej mládeže s názvom AKADEM prebehlo tento rok v Košiciach. Na stretnutí mal svoje zastúpenie aj veľký počet študentov KU so svojimi kňazmi z UPaC v Ružomberku. Celý Akadem sa niesol v duchu posolstva Sv. otca Františka k 29. svetovému dňu mládeže 2014: „Majte odvahu byť opravdivo šťastní!“

15. november

Rektor KU Mons. Prof. Jozef Jarab vystúpil s homíliou počas sv. omše v rámci Trnavskej novény, ktorá bola tento rok venovaná Bohorodičke a rodine. Novéna je cirkevný sviatok na počesť Trnavskej Panny Márie, ktorý sa od roku 1710 koná vždy v rovnakom termíne od 13. do 21. novembra.

16. november

Prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska pozval na spomienkovú slávnosť k 25. výročiu Nežnej revolúcie do Historickej budovy SND v Bratislave aj rektora KU Mons. prof. Jozefa Jaraba. Po jej skončení prebehol na námestí Námestí Eugena Suchoňa spomienkový ceremoniál na pripomenutie Sviečkovej demonštrácie, ktorá sa konala 25. marca 1988.

17. november

Rádio Lumen pri príležitosti 25. výročia novembrových udalostí 1989 odvysielalo špeciálnu reláciu s názvom „Deň študentstva na Katolíckej univerzite“. Zazneli v nej spomienky na november '89; úvahy na ďalšom vývojom spoločnosti; zamyslenia, čo znamená sloboda a demokracia pre súčasnosť. Svoje miesto mala aj anketa medzi študentmi našej univerzity.

20. november

Hudobné teleso Schola cantorum pôsobiace na Katedre hudby PF KU, ktoré prostredníctvom interpretácie gregoriánskeho chorálu prehlbuje záujem verejnosti o duchovné hodnoty, oslávilo 15. výročie svojej existencie. Scholisti poďakovali za Božiu pomoc a ochranu svojej patrónky sv. Cecílie sv. omšou v Jezuitskom kostole v Ružomberku. Slávila sa v latinskom jazyku a doprevádzali ju gregoriánskymi spevmi. Po skončení sv. omše nasledovalo ich koncertné vystúpenie.

24. november

Rektor KU Mons. prof. Jozef Jarab sa stretol s Ing. Jurajom Blánarom, predsedom Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK), v jeho sídle v Žiline. Na stretnutí sa hovorilo o perspektívach vzájomnej spolupráce. Keďže predseda ŽSK je členom Správnej rady KU, rektor ho informoval o aktuálnej situácii na univerzite.

25. november

Na tému „Mýtus katolíckeho rozvodu“ vystúpil na pôde KU prof. Ján Duda. Išlo o ďalšiu prednášku v rámci intelektuálno-formačnej aktivity Host na KU. Prof. Ján Duda je súdnym vikárom Spišskej diecézy a predsedom Slovenskej spoločnosti kanonického práva. Od roku 2004 pôsobí ako profesor na Pedagogickej fakulte KU.

27. november

Akademický senát KU (AS KU) na svojom zasadnutí vyjadril plnú dôveru a podporu rektorovi KU Jozefovi Jarabovi pri riešení dlhu knižnice vo výške viac ako 2 mil. Eur. AS KU zároveň odsúdil všetky pokusy o destabilizáciu situácie na univerzite zo strany osôb, ktoré prostredníctvom médií vystupujú pod falošnou identitou a šíria nepravdivé informácie.

december

2. december

Posledným hosťom v zimnom semestri v rámci intelektuálno-formačnej aktivity Host na KU bol Jude Antoine, katolícky laický misionár z Malajzie. Zameral sa na tému Evanjelizácia v súčasnej kultúre. Jude Antoine je ženatý katolík z Malajzie. Už 20 rokov pôsobí v službe misionára, keď doteraz prešiel 33 krajín. Na Slovensko chodí od roku 2002.